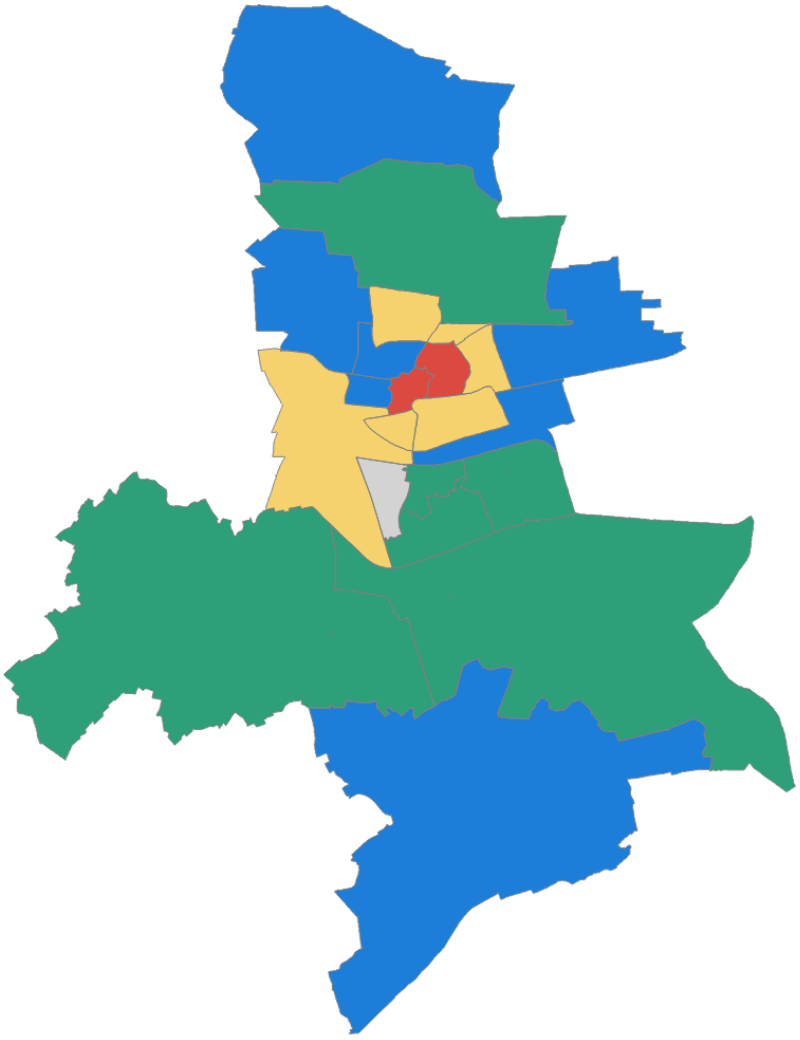
Veiligheidsprestatie-index 2024

19e editie

januari 2026

Gemeente Leeuwarden

Inhoudsopgave

Herziening cijfers **3**

Inleiding **4**

Totstandkoming cijfers 4
Leeswijzer beoordeling, kleurcodes en staafdiagrammen 5
Gebruik 5

Samenvatting **6**

Algemene trends **7**

Wijkkleuren 7
Rapportcijfers per wijk 7
Ontwikkeling per wijk 8
Algemeen beeld 9
Specifiek thema in beeld vervat 12

Trends per wijk **14**

1: Binnenstad 14
2: Potmargezone 16
3: Oud-Oost 18
4: Sonnenborgh e.o. 20
5: Westeinde e.o. 21
6: Vossepark & Helicon 23
7: Huizum-West 25
8: Nijlân & De Zwette 26
9: Heechterp & Schieringen 28
10: Camminghaburen e.o. 30
11: Bilgaard & Havankpark e.o. 32
12: Vrijheidswijk 34
13: Dokkumer Ie e.o. 36
14: Stiens e.o. 37
15: Aldlân & De Hemrik 38
16: Goutum 40
17: Hempens/Teerns & Zuiderburen 41
18: De Zuidlanden 42
19: Dorpen Zuid-Oost 43
20: Dorpen Zuid-West 45
21: Grou e.o. 46

Bijlage **48**

Wijkindeling sinds 2018 48

Herziening cijfers

Door een wetswijziging en daarmee samenhangende aanpassing in de registratiewijze van zedenincidenten bij de politie, zijn de politiedata op dit thema niet volledig verwerkt in de vorige versie van de VPI 2024. Voor u ligt de aangepaste VPI 2024, versie januari 2026, met de herziene cijfers.

De impact van de herziening is beperkt. Hieronder wordt nader toegelicht dat de correctie leidt tot een geringe afwijking in de scores op gemeente- en wijkniveau en geen gevolgen heeft voor de kleurcodes per wijk. Naast de correctie van het aantal zedenincidenten en de daarmee samenhangende scores, zijn er geen aanpassingen gedaan aan de VPI 2024.

Toelichting

De veranderede registratiewijze bij de politie hangt samen met de nieuwe Wet seksuele misdrijven die in juli 2024 is ingegaan.[1] Met deze nieuwe wet kunnen slachtoffers in meer gevallen aangifte doen van aanranding en verkrachting. Ook is met de nieuwe wet seksuele intimidatie in het openbaar, zowel online als offline, en sexchatting strafbaar gesteld.

Door de nieuwe en/of veranderde strafbaarstellingen is ook de registratiewijze bij de politie aangepast. In de eerdere versie (september 2025) van de VPI 2024 is per abuis nog geen rekening gehouden met deze administratieve wijziging in de aangeleverde politiedata. Hierdoor zijn in de vorige versie de zedenincidenten uit de politiedata niet volledig meegewogen.

Wijzigingen t.o.v. vorige versie

In deze versie van de VPI 2024 zijn de zedencijfers gecorrigeerd. Deze aanpassingen hebben een beperkte invloed op de totaalscore voor de gemeente Leeuwarden en de cijfers per wijk (p. 7). De totaalscore van de gemeente Leeuwarden is aangepast naar een 6,43 in plaats van een 6,45. De cijfers per wijk vallen 0,01 (Vrijheidswijk en Dorpen Zuid-Oost) tot 0,06 (Binnenstad) lager uit. De aanpassingen in de wijkcijfers hebben geen gevolgen voor de kleurcodes per wijk.

De zedencijfers worden meegewogen bij het bredere thema geweld, waardoor de correctie ook van invloed is op dit thema (p. 9). Het cijfer op het thema geweld voor de gehele gemeente Leeuwarden is een 6,72 in plaats van een 6,93. Bij de ontwikkelingen per thema gemeentebreed is te zien dat de zedendelicten zijn toegenomen van 103 in 2023 naar 224 in 2024. Deze toename hangt deels samen met de nieuwe zedenwetgeving; door de nieuwe wetgeving is het mogelijk om eerder aangifte te doen van een aantal zedendelicten. Daarbij komt dat het aantal zedendelicten met een digitale component is gestegen.

Bij verschillende wijken is de toename in zedenincidenten in onderhavige versie van de VPI als opvallendheid uitgelicht.[2]

---

[1] https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/seksuele-misdrijven/wet-seksuele-misdrijven

[2] Als criterium voor wat opvallend is, wordt een daling of stijging ten opzichte van het voorgaande jaar van meer dan 1% per 1000 inwoners gerekend.

Dit geldt voor de Binnenstad, Potmargezone, Sonneborgh e.o., Huizum-West, Nijlân & De Zwette, Heechterp & Schieringen en Aldlân & De Hemrik.

Inleiding

Voor u ligt de 19e editie van de Leeuwarder Veiligheidsprestatie-index (VPI).

Om de ontwikkeling van de veiligheid in gemeente Leeuwarden te volgen, is de VPI ontwikkeld. De VPI is een index die voor alle wijken en dorpen van gemeente Leeuwarden een rapportcijfer berekent op basis van 11 verschillende thema's.

De VPI wordt sinds 2004 op deze manier opgesteld, waardoor het mogelijk is om ontwikkelingen op het gebied van veiligheid over de jaren heen te volgen.

Totstandkoming cijfers

Om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de veiligheid in de gemeente wordt gebruik gemaakt van zowel objectieve als subjectieve data. De objectieve data volgen uit het aantal vastgelegde politieregistraties en voor wat betreft het thema 'schoon & heel' uit het aantal meldingen bij de gemeente. De subjectieve data volgen uit de jaarlijkse inwonersenquête en zeggen iets over de beleving van veiligheid.

Inwonersenquête 2024

Via een steekproef zijn 8500 inwoners geselecteerd voor deelname aan de inwonersenquête 2024. De enquête is in 2024 door 2.075 inwoners tijdig ingevuld, dit is een response van 24%. Voor analyse zijn alle data gewogen naar wijk, leeftijd en geslacht. Hiermee zijn de gegevens uit de inwonersenquête representatief voor de gemeente Leeuwarden.

De wijk Middelsee had in 2024 nog onvoldoende inwoners om mee te kunnen nemen in de resultaten van de VPI. Om die reden is deze wijk op de overzichtsafbeeldingen in de VPI wit gekleurd.

VPI

De VPI berekent wijkrapportcijfers op basis van 11 verschillende thema's. Elk afzonderlijk thema krijgt een rapportcijfer. Dit zorgt ervoor dat we ook voor ieder thema de trend per wijk in beeld kunnen brengen.

De thema's in de VPI zijn: diefstal, drugsoverlast, jeugdoverlast, overig overlast, geweld, inbraken, vandalisme, verkeer, schoon & heel, leefbaarheid & veiligheid en indirecte leefomgeving. In de laatste drie thema's vallen verschillende onderwerpen. Zo gaat het bij schoon & heel om ergernissen met betrekking tot rondslingerend vuil, graffiti en hondenpoep, en meldingen die bij de gemeente zijn gedaan over afval, groen en weg- en straatmeubilair. Bij het thema leefbaarheid & veiligheid wordt er ingegaan op het contact met buren, de verhuisgeneigdheid, de beleving van inwoners over de achteruitgang van de wijk en het veiligheidsgevoel van inwoners, overdag en 's avonds. Voor het thema indirecte omgevingsfactoren wordt informatie gebruikt over de bevolkingsdichtheid en percentages van sociale huurwoningen, werkzoekenden en inwoners die recht hebben op een uitkering.

Ieder jaar worden de data op wijkniveau verzameld. De politieregistraties worden per wijk in beeld gebracht en naar inwoneraantal gewogen, zodat de wijken en dorpen onderling vergeleken kunnen worden. De politieregistraties en enquêteresultaten zijn in de VPI samengevoegd om een rapportcijfer te berekenen. De politieregistraties tellen hierbij voor 40% mee en de enquêteresultaten voor 60%.

De cijfers die hieruit volgen worden vergeleken met de cijfers uit het basisjaar 2004. Daaruit volgen rapportcijfers tussen 1 en 10, waarbij een 1 de laagste score is en een 10 de hoogste.

CBS Veiligheidsmonitor

Vorig jaar is voor het eerst een vergelijking gemaakt met -qua inwonersaantal- vergelijkbare gemeenten op basis van de CBS Veiligheidsmonitor. Deze veiligheidsmonitor wordt om het jaar uitgebracht: de meest recente betrof 2023, de eerstvolgende 2025. Omdat er geen Veiligheidsmonitor is voor 2024 kunnen we in de huidige VPI geen vergelijking maken. Volgend jaar wordt de vergelijking met de CBS Veiligheidsmonitor weer meegenomen in de VPI.

Leeswijzer beoordeling, kleurcodes en staafdiagrammen

Een wijk met een rapportcijfer lager dan 5 wordt aangeduid als een ‘code rood wijk’. Een wijk met een rapportcijfer dat tussen de 5 en 6 ligt, krijgt de kleur geel. Blauw is voor wijken met een rapportcijfer tussen de 6 en 7,5 en groen voor een rapportcijfer van 7,5 of hoger.

In de staafdiagrammen in deze VPI wordt het rapportcijfer visueel weergegeven. Een hogere staaf betekent dat het rapportcijfer op dat thema is gestegen en dat de situatie is verbeterd. Andersom betekent een lagere staaf dat het rapportcijfer is gedaald en dat de situatie is verslechterd.

Onder het kopje ‘Ontwikkelingen in 2024’ wordt er gemeentebreed voor verschillende thema’s gekeken naar de toe- en afname van het aantal politieregistraties en deze ontwikkelingen worden kort toegelicht. De toe- of afname in de politieregistraties kan tegenstrijdig lijken met de ontwikkeling van de rapportcijfers in de grafiek erboven. De verklaring hiervoor zit in die gevallen in de enquêteresultaten. De data van de politie kunnen een bepaalde verbetering laten zien die niet naar voren komt in de resultaten van de inwonersenquête, bijvoorbeeld omdat die ontwikkeling niet als zodanig wordt beleefd.

Gebruik

De resultaten uit de VPI worden betrokken bij het opstellen en uitvoeren van veiligheidsplannen, zoals recent het Uitvoeringsprogramma veiligheid 2025-2026 en het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP). De wijken, dorpen of onderwerpen die in de VPI rood of geel scoren worden hierbij nader geanalyseerd. Daarnaast wordt de VPI mede gebruikt om de capaciteit van politie en handhaving gericht in te zetten. Daarbij krijgen de rode wijken meer aandacht. Verder wordt er bijvoorbeeld door het programma Leeuwarden Oost gebruik gemaakt van de cijfers. Tot slot kunnen ook dorpsbelangen of wijkpanels gebruik maken van de informatie om activiteiten te organiseren gericht op het verbeteren van de veiligheid in hun dorp of wijk.

Samenvatting

De totaalscore voor de gemeente Leeuwarden in deze editie van de VPI is een 6,43. Daarmee is het cijfer gedaald ten opzichte van 2023 (6,74). De daling wordt vooral veroorzaakt door een lagere score op de thema's drugsoverlast, jeugdoverlast, overige overlast en schoon en heel.

Waar er in 2023 nog drie code rood wijken waren, zijn er dit jaar twee wijken rood: Binnenstad (3,78) en Oud-Oost (4,05). Heechterp & Schieringen was vorig jaar ook een code rood wijk, maar is dit jaar gestegen naar code geel (5,20). Er zijn in 2024 in totaal zes wijken met de code geel; een rapportcijfer tussen de vijf en zes. Vier van deze wijken waren vorig jaar nog blauw: Potmargezone, Huizum West, Nijlân & De Zwette en Bilgaard & Havankpark e.o. Het merendeel van de wijken is dit jaar blauw gekleurd (ruim voldoende). Ten opzichte van 2023 is één wijk gedaald van groen naar blauw: Stiens e.o. (7,44). Zes wijken blijven groen. Het best beoordeelde gebied is de Dokkumer Ie e.o. (7,92).

In sommige gevallen zien we dat de politieregistraties op wijkniveau een positieve ontwikkeling laten zien, maar dat de beleving van inwoners een negatieve ontwikkeling toont.

Gemeentebreed zijn er opvallend veel meldingen gedaan op het thema 'schoon en heel'. Het gaat om fors meer meldingen over afval, groen en straatmeubilair. We proberen het melden bij de gemeente zo makkelijk en laagdrempelig mogelijk te maken. De toename van het aantal meldingen laat zien dat inwoners het meldpunt goed weten te vinden.

Daarnaast zijn er opvallende stijgers als het gaat om het aantal winkeldiefstallen, overige overlastregistraties en geweld. In positieve zin valt op dat het aantal fietsendiefstallen is gedaald ten opzichte van 2023 en dat het aantal inwoners dat geen contact heeft met zijn buren is verminderd.

De resultaten uit de VPI worden betrokken bij het opstellen van veiligheidsplannen, zoals het Uitvoeringsprogramma veiligheid 2025-2026 en het handhavings- en uitvoeringsprogramma (HUP). De wijken, dorpen of onderwerpen die in de VPI rood of geel scoren worden hierbij nader geanalyseerd. Daarnaast wordt de VPI mede gebruikt om de capaciteit van politie en handhaving gericht in te kunnen zetten.

Algemene trends

Wijkkleuren

We hebben dit jaar twee code rood wijken: Binnenstad en Oud-Oost. Deze wijken waren vorig jaar ook rood. Heechterp & Schieringen is dit jaar gestegen naar geel. We hebben dit jaar in totaal zes code geel wijken; vier van deze wijken waren vorig jaar nog blauw. Het merendeel van de wijken is dit jaar blauw. Ten opzichte van 2023 is één wijk gedaald van code groen naar blauw. Zes wijken blijven groen.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rood	1	1	2	2	1	1	2	3	3	2
Geel	3	2	2	2	1	3	4	4	1	6
Blauw	5	6	6	6	7	7	8	5	10	7
Groen	12	12	11	11	12	10	7	9	7	6
Totaal	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**	**21**

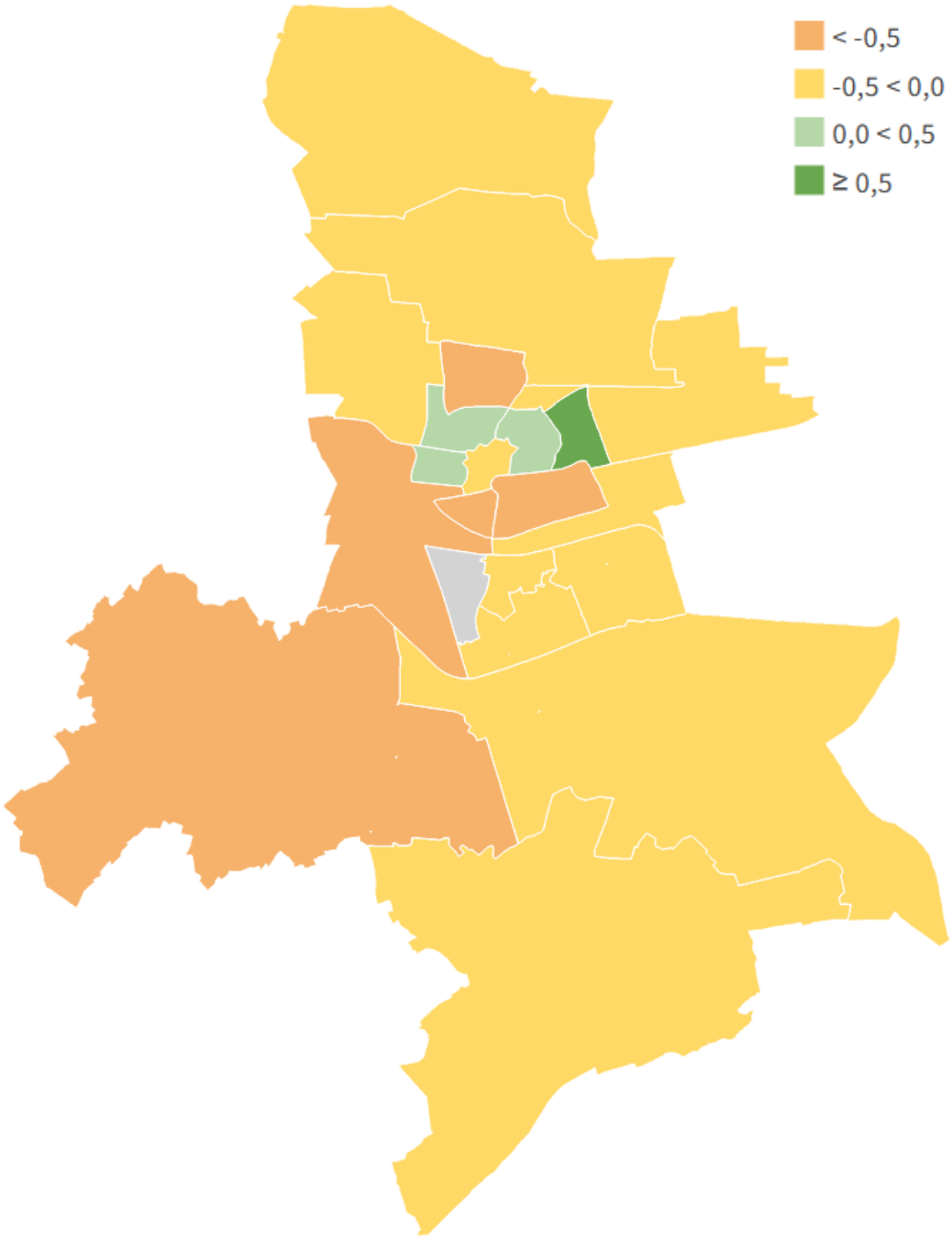
Rapportcijfers per wijk

De veiligheidsbeleving van inwoners is een subjectieve factor in de index. In sommige gevallen zien we dat de politieregistraties op wijkniveau een positieve ontwikkeling laten zien, maar dat de beleving van inwoners een negatieve ontwikkeling toonde. De beleving kan worden beïnvloed door de situatie of een incident in de wijk of stad, maar ook door spanningen in de wereld en berichtgeving hierover in de (sociale) media.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Binnenstad	4,13	4,32	4,10	4,55	4,17	4,08	**3,78**
Potmargezone	6,85	6,16	5,66	5,73	6,07	6,04	**5,09**
Oud-Oost	4,80	5,10	4,81	4,39	4,53	4,00	**4,05**
Sonnenborgh e.o.	7,09	7,15	6,85	5,89	6,66	6,36	**6,69**
Westeinde e.o.	8,73	8,50	8,03	7,52	7,41	7,28	**6,95**
Vossepark & Helicon	7,87	8,33	8,08	7,35	7,33	6,50	**6,52**
Huizum-West	6,97	7,26	6,50	5,82	5,97	6,33	**5,47**
Nijlân & De Zwette	7,31	6,60	6,12	6,91	5,95	6,50	**5,81**
Heechterp & Schieringen	5,37	6,14	5,55	5,05	4,86	3,99	**5,20**
Camminghaburen e.o.	6,89	7,86	7,25	7,32	7,73	7,00	**6,89**
Bilgaard & Havankpark e.o.	5,77	6,64	5,79	6,43	5,23	6,41	**5,33**
Vrijheidswijk	6,40	6,90	6,19	6,58	5,00	5,73	**5,43**
Dokkumer Ie e.o.	8,78	8,50	8,25	7,73	7,83	8,34	**7,92**
Stiens e.o.	8,75	8,96	8,56	7,98	7,99	7,90	**7,44**
Aldlân & De Hemrik	8,14	7,78	7,22	7,25	7,42	6,98	**6,69**
Goutum	8,39	8,99	8,73	8,10	7,92	8,17	**7,91**
Hempens/Teerns & Zuiderburen	8,91	9,00	8,61	7,35	8,28	7,84	**7,72**
De Zuidlanden	9,03	8,94	8,48	7,56	8,57	8,22	**7,88**
Dorpen Zuid-Oost	8,36	8,69	8,37	7,79	7,62	8,04	**7,62**
Dorpen Zuid-West	8,99	9,19	8,81	8,71	8,30	8,44	**7,66**
Grou e.o.	8,20	8,29	7,86	7,44	8,05	7,46	**7,00**
GEMEENTE LEEUWARDEN	**7,42**	**7,59**	**7,13**	**6,83**	**6,80**	**6,74**	**6,43**

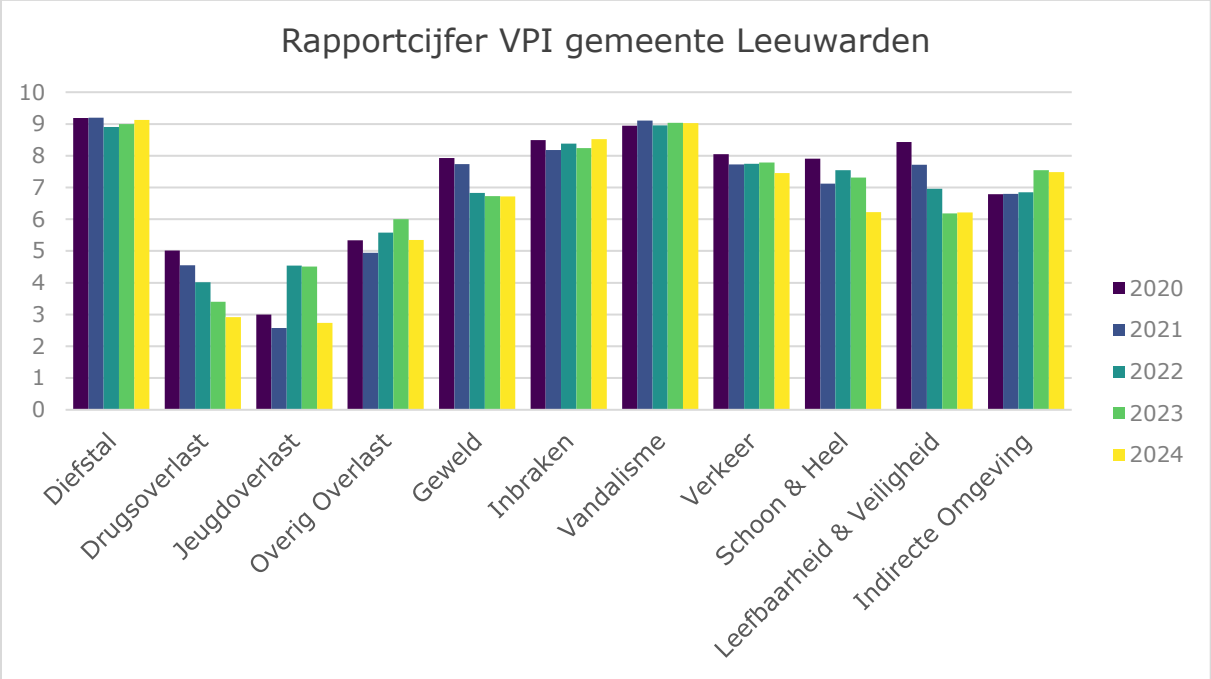
Ontwikkeling per wijk

Onderstaande kaart toont de toe- of afname van de VPI-score van 2024 ten opzichte van 2023.

Algemeen beeld

Onderstaande grafiek schetst de ontwikkelingen in gemeente Leeuwarden op de 11 verschillende thema's.

Wat opvalt aan het algemene beeld is dat er met name op de thema's drugsoverlast, jeugdoverlast, overige overlast een lagere score is te zien ten opzichte van voorgaande jaren. Dit beeld komt overeen met de inwonersenquête waar ook een toename in ervaren overlast door jongeren, drugsgebruikers, buren en verwarde personen naar voren komt. Ook in de politieregistraties zijn op deze thema's in 2024 meer registraties te zien dan in 2023. Daarbij valt op dat de toename in ervaren overlast niet altijd evenredig is met de toename van de politieregistraties. Er zijn verschillende mogelijke verklaringen voor het verschil tussen ervaren overlast en geregistreerde meldingen van overlast. Mogelijk wordt de toename in ervaren overlast veroorzaakt doordat inwoners overlast niet altijd melden of omdat de tolerantie op het gebied van overlast is afgenomen.

Ontwikkelingen in 2024 (t.o.v. 2023) per thema gemeentebreed

Registraties politie

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 1092 naar 974, winkeldiefstal toegenomen van 658 naar 742
- Drugsoverlast: drugsoverlast toegenomen van 858 naar 917
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 899 naar 969
- Overig Overlast: overig overlast toegenomen van 504 naar 584
- Geweld: bedreiging toegenomen van 196 naar 251, mishandeling toegenomen van 2486 naar 2734, zedenmisdrijf toegenomen van 103 naar 224
- Inbraak: woninginbraak toegenomen van 273 naar 302
- Vandalisme: vandalisme toegenomen van 805 naar 833
- Verkeer: stabiel

Meldingen gemeente

- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 6127 naar 6648, groenmeldingen toegenomen van 3600 naar 4035, straatmeubilairmeldingen toegenomen van 1238 naar 2154

Inwonersenquête

- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 25% naar 21%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 24% naar 26%

Toelichting van de politie

Winkeldiefstal laat over het totale jaar 2024 opnieuw een stijging zien ten opzichte van voorgaande jaren. Er zijn in 2024 84 meer winkeldiefstalregistraties dan in 2023. In 2024 is in januari en december een daling en in mei en oktober een stabiel beeld te zien ten opzichte van voorgaand jaar. De meeste diefstallen worden gepleegd bij supermarkten in de stad.

Drugs- en drankoverlast Het aantal meldingen van drugs- en drankoverlast is in de stad en de Vlietzone opvallend gestegen. In de binnenstad is daarentegen een daling te zien. Ondanks deze daling van geregistreerde incidenten is er in 2024 sprake van overlast veroorzaakt door dealers en drugsverslaafden in de binnenstad van Leeuwarden. Dit jaar speelt opnieuw een concentratie van de handel en/of overlast in verdovende middelen zich af in het gebied rondom de Weaze. De integrale aanpak heeft prioriteit. Er vindt toezicht plaats op hotspots en hottimes. De Criminaliteit Interventie Groep (CIG) van het Basisteam A6 Leeuwarden constateert dat naast deze hotspot de overlast zich ook verspreid over de gehele stad. Een deel van de dealers mijdt de binnenstad en spreekt af in de directe omgeving van de binnenstad, zoals in de Vlietzone of elders in de stad. In onderzoeken en in het straatbeeld zien we nog steeds jonge straatdealers. Verder wordt er minder gedeald vanuit woningen.

Jeugdoverlast Er is opnieuw een stijging te zien in het aantal meldingen van jeugdoverlast bij de politie. In 2024 zijn er 70 meer meldingen dan in 2023. In de meeste maanden is een stijging te zien met de grootste stijging in de maand oktober. In januari, juli, augustus en november 2024 is een stabiel/dalend beeld te zien ten opzichte van voorgaand jaar. De grootste hotspotwijk is Camminghaburen, waar in 2024 172 meldingen waren met betrekking tot jeugdoverlast.

Overige Overlast Bij het thema overige overlast gaat het om verschillende vormen van overlast: burengerucht (waaronder ook relatieproblemen), verkeersoverlast, overlast van dak- en thuislozen en overlast door verwarde personen. Het aantal registraties overige overlast is in 2024 gestegen ten opzichte van 2023. Een uitzondering wordt gevormd door de daling van de overlast door geluid.

Burengerucht (relatieproblemen) is opnieuw gestegen. Onder burengerucht vallen de incidenten burenruzie, huiselijke twist en overtreding huisverbod. De stijging in deze categorie wordt veroorzaakt door de stijging van het aantal geregistreerde burenruzies. De grootste hotspot van burengerucht is te zien in de Vrijheidswijk. Kleinere hotspots zijn te zien in de wijken Nijlân en Schieringen. Er werden dit jaar geen overtredingen huisverbod geregistreerd.

Verkeersoverlast bestaat uit de geregistreerde parkeerproblemen en verkeerstremmingen. In deze categorie is een stijging te zien van het aantal verkeersstremmingen.

De **overlast van dak- en thuislozen** is opnieuw gestegen ten opzichte van voorgaand jaar. Tot augustus is een stijging te zien en de rest van het jaar daalt het aantal incidenten. De meesten meldingen worden geregistreerd in het stationsgebied.

Na een daling in voorgaand jaar is er nu weer een stijging te zien van de **overlast door verwarde personen.** Het gaat om verschillende personen, waarvan ongeveer 20 personen 9 of meer meldingen per persoon genereren.

De overlast door verwarde personen vindt niet altijd plaats in een woning, maar ook op de openbare weg of bij een instelling. De meeste personen genereren 2 of 4 meldingen per persoon. Een aantal personen die zijn geregistreerd vanwege 'overlast door verward persoon' is ook geregistreerd vanwege 'overlast van dak- en thuislozen'.

Geweld: Het aantal **bedreigingen** is na een daling in 2023 weer toegenomen in 2024. In totaal zijn er in 2024 251 registraties van bedreiging. In 2023 waren dit er 196 en in 2022 229.

In de wijken Binnenstad en de Vlietzone is een stijging te zien van het aantal **mishandelingen**. Over de gehele stad is een daling te zien. Een groot deel van dit soort incidenten heeft een relatie met horeca.

Het totaal aantal **diefstal/inbraak woning** in 2024 zit tussen de aantallen van 2022 en 2023 in. In een aantal maanden is een stijging te zien, waarvan in maart en augustus een piek. De eerste en de laatste periode van dit jaar laat een stabiel beeld zien ten opzichte van voorgaand jaar. De meeste inbraken worden gepleegd in de stad, waar de grootste hotspot in de Vlietzone en een kleinere in Huizum-West is te zien. Van de dorpen werden er in Stiens de meeste inbraken geregistreerd (10 inbraken).

Vandalisme Het totaal aantal **vernielingen** is gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Het gaat vooral om vernieling van overige objecten waar aangifte van is gedaan, op afstand gevolgd door vernielingen auto en constateringen van vandalisme/baldadigheid. Het aantal vernielingen aan auto's is gestegen ten opzichte van voorgaand jaar. In de binnenstad zijn de meeste vernielingen gepleegd, daar zijn 114 registraties van vandalisme.

Toelichting op afvalmeldingen

Voor het goed bijhouden van de buitenruimte zijn we voor een groot deel afhankelijk van meldingen van onze inwoners. Meldingen stellen ons in staat om snel te reageren op bijvoorbeeld overlast of onveilige situaties. We proberen het melden bij de gemeente daarom zo makkelijk en laagdrempelig mogelijk te maken. Een toename van het aantal meldingen laat zien dat inwoners het meldpunt goed weten te vinden.

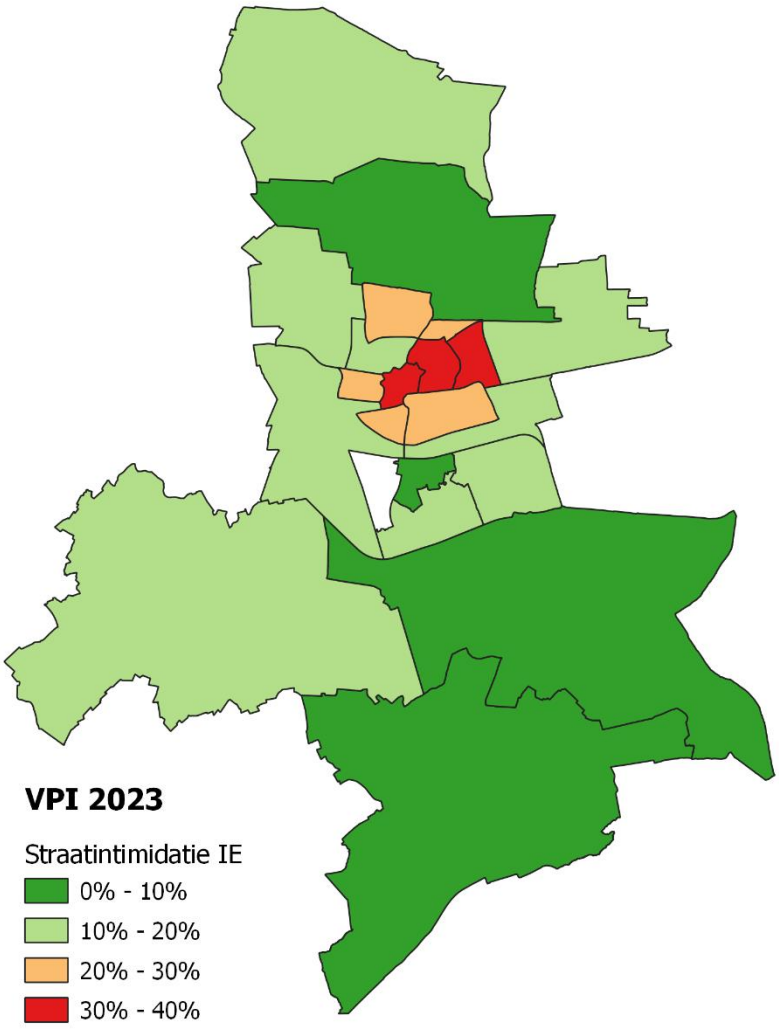
Specifiek thema in beeld vervat

Straatintimidatie

De gemeente Leeuwarden heeft het onderwerp straatintimidatie sinds 2022 opgenomen in de inwonersenquête. In 2023 is een aanpak straatintimidatie opgesteld en is het thema voor het eerst ook opgenomen in de VPI. Omdat straatintimidatie één van de geprioriteerde thema's is in de Veiligheidsagenda en het zowel landelijk als lokaal een actueel onderwerp is, wordt het dit jaar opnieuw als apart thema behandeld in de VPI. De gegevens volgens uit de inwonersenquête. Er zijn geen specifieke politiecijfers voor dit onderwerp.

In de inwonersenquête wordt gevraagd of een inwoner of huisgenoot van die inwoner in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer is geworden van straatintimidatie. Op basis van die resultaten wordt een inschatting gemaakt van het aantal inwoners per wijk dat slachtoffer is geweest van straatintimidatie.

De gegevens per wijk zien dus op het aantal inwoners in de wijk dat het afgelopen jaar te maken heeft gehad met staatintimidatie. Dit kan zowel in de eigen wijk als op een andere locatie zijn gebeurd. De cijfers zeggen in zoverre dus niets over de locaties waar straatintimidatie voorkomt. Het beeld van dit jaar is vergelijkbaar met dat van vorig jaar. Uit de inwonersenquête 2024 blijkt dat 19,3% van de inwoners heeft aangegeven dat zijzelf of een medebewoner in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer is geweest van straatintimidatie.

Toelichting politie

Straatintimidatie is een landelijk probleem en komt ook voor in de gemeente Leeuwarden. Net als in veel andere steden concentreert dit probleem zich in Leeuwarden voornamelijk in en rond het centrum van de stad. Straatintimidatie komt in verschillende vormen voor. Zo kan het gaan om nafluiten, naroepen, uitschelden, achtervolgen of seksuele opmerkingen maken. Dit thema heeft de aandacht van de politie en waar mogelijk treedt de politie op. In samenwerking met de gemeente en andere ketenpartners is er een integrale aanpak.

Per 1 juli 2024 is seksuele intimidatie in het openbaar strafbaar gesteld. Dit betekent dat er aangifte kan worden gedaan tegen seksuele straatintimidatie en dat politieagenten boetes kunnen uitschrijven wanneer zij daders op heterdaad betrappen. Er zijn geen voor de gemeente Leeuwarden geen specifieke politiecijfers voor dit onderwerp beschikbaar, omdat dit wordt meegenomen in de bredere categorie zeden.

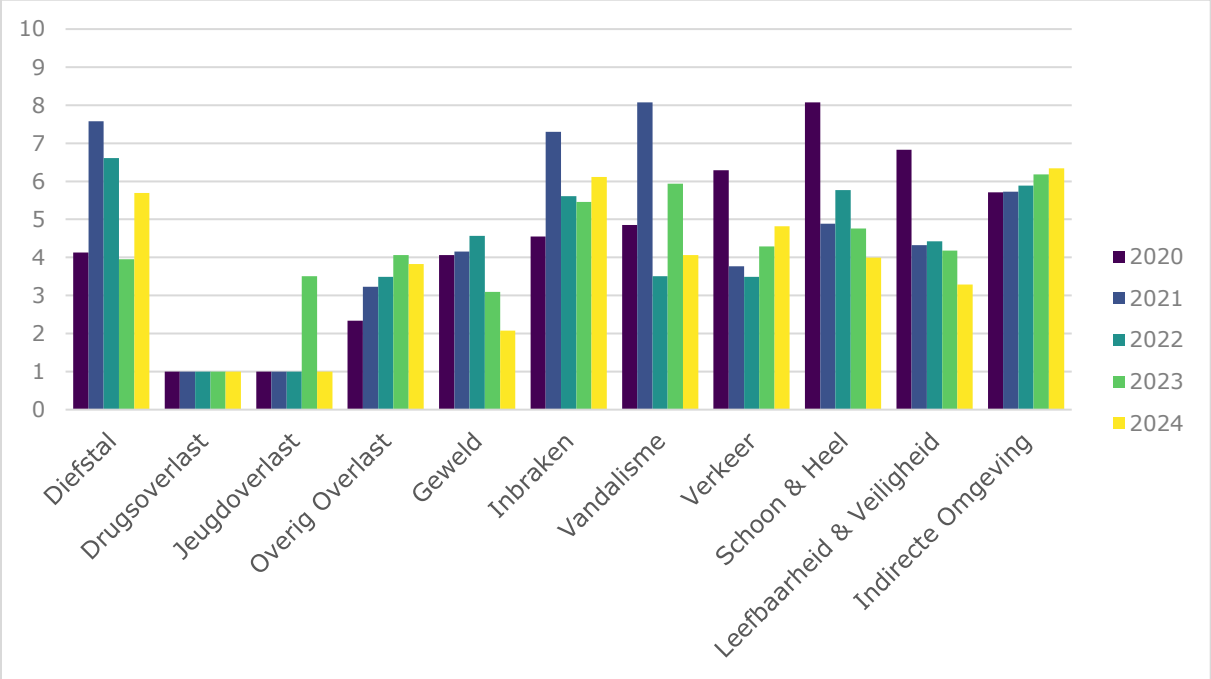
Aantal meldingen straatintimidatie bij gemeente (MOL)

Inwoners en bezoekers kunnen sinds juli 2024 gebruik maken van het Meldpunt Straatintimidatie van de gemeente Leeuwarden. In 2024 zijn er 20 meldingen van straatintimidatie gedaan. 11 meldingen gingen over de binnenstad van Leeuwarden. De andere meldingen hadden betrekking op diverse wijken in Leeuwarden: Oud-Oost (3), Bilgaard (2), Vossepark & Helicon, Heechterp & Schieringen, Aldlân & De Hemrik en Potmarge. Er zijn verschillende vormen van straatintimidatie gemeld. Het gaat zowel om seksuele intimidatie (gebaren, opmerkingen, nafluiten, ongewenst aanspreken, weg blokkeren, etc.) als om discriminerende uitlatingen omtrent gender en seksuele gerichtheid en schelden in het algemeen.

Trends per wijk

1: Binnenstad

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene trend	4,13	4,32	4,10	4,55	4,17	4,08	**3,78**

Opvallende zaken

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 350 naar 319, winkeldiefstal toegenomen van 218 naar 255, zakkenrollerij afgenomen van 39 naar 15
- Drugsoverlast: drugsoverlast afgenomen van 347 naar 326
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 69 naar 98
- Overig Overlast: stabiel
- Geweld: straatroof toegenomen van 2 naar 13, mishandeling toegenomen van 523 naar 623, zedenmisdrijf toegenomen van 16 naar 37
- Inbraak: woninginbraak afgenomen van 24 naar 16
- Vandalisme: vandalisme toegenomen van 101 naar 114
- Verkeer: verkeersongevallen met alleen materiële schade afgenomen van 49 naar 43
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 644 naar 764, groenmeldingen toegenomen van 80 naar 106, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 110 naar 162
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 46% naar 41%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 47% naar 54%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 19% naar 32%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 12% naar 15%

Toelichting politie/wijkagent

Er is een afname te zien in het aantal fietsendiefstallen, zakkenrollerij, drugsoverlast, inbraak en verkeersongevallen. Stadsbreed is een stijging van vernielingen te zien. De binnenstad een hotspot met 114 registraties met betrekking tot vandalisme in 2024.

Het aantal winkeldiefstallen is gestegen, met name bij een aantal supermarkten in de binnenstad.

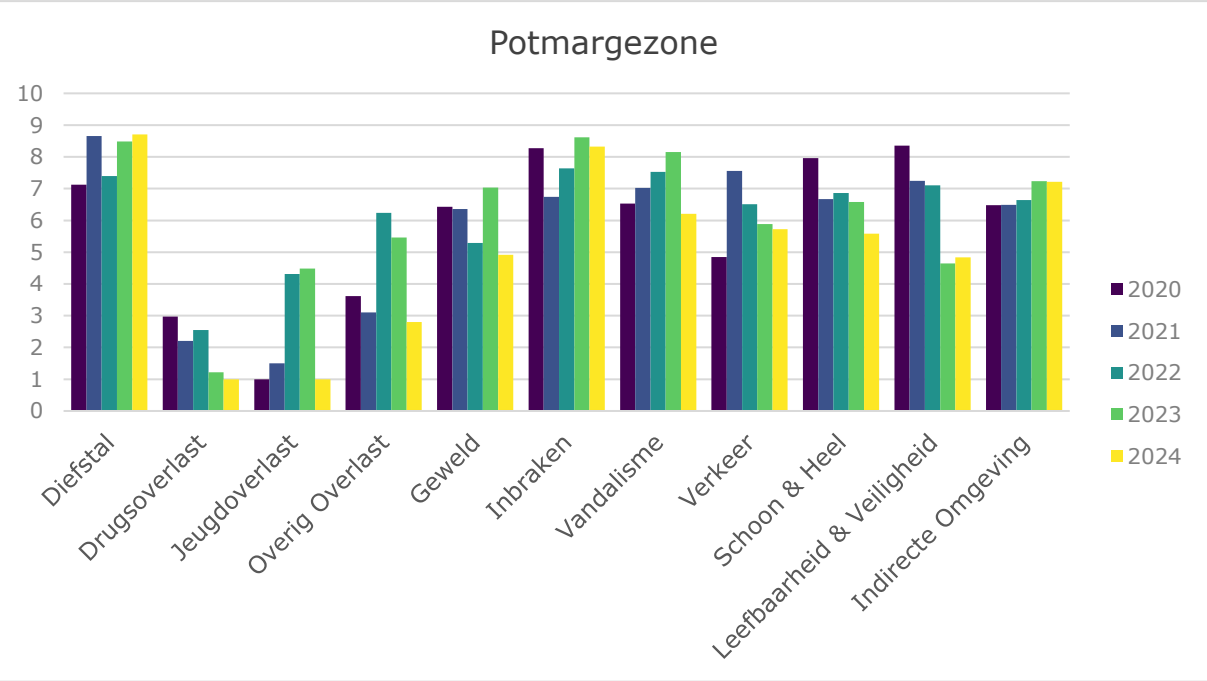
De straatroven vinden over het algemeen in het centrum plaats en in een aantal gevallen worden de slachtoffers gevolgd vanuit het centrum naar de wijk Oud Oost. Er is bij meerdere straatroven gedreigd met een mes en bij een incident is daadwerkelijk gestoken met een mes. In een klein aantal gevallen is gedreigd met een vuurwapen of een daarop gelijkend voorwerp. De stijging van het totaal aantal straatroven in de gemeente Leeuwarden is geanalyseerd. Hier is niet een bepaalde dadergroep c.q. dader uit naar voren gekomen. In de meeste zaken heeft de politie verdachten aangehouden.

In 2024 zijn er in de Binnenstad 623 registraties met betrekking tot mishandeling, 100 meer dan in 2023. Het aantal daadwerkelijke mishandelingen in de Binnenstad is echter stabiel gebleven. Er is een stijging in de categorie ruzie/twist zonder gevolg, waarbij er dus wel een conflict was maar geen mishandeling heeft plaatsgevonden.

Het aantal registraties van drugsoverlast is in de Binnenstad afgenomen. Er is inzet op de hotspotlocaties.

2: Potmargezone

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Potmargezone	6,85	6,16	5,66	5,73	6,07	6,04	**5,09**

Opvallende zaken

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 130 naar 90, winkeldiefstal toegenomen van 120 naar 155
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 59 naar 120
- Overig Overlast: overig overlast toegenomen van 33 naar 62
- Geweld: bedreiging toegenomen van 35 naar 48, mishandeling toegenomen van 253 naar 272, zedenmisdrijf toegenomen van 18 naar 49
- Inbraak: woninginbraak toegenomen van 8 naar 26
- Vandalisme: vandalisme toegenomen van 103 naar 120
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 465 naar 498, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 91 naar 124
- Leefbaarheid: verhuisgeneigdheid toegenomen van 37% naar 41%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 16% naar 20%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 11% naar 5%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 9% naar 13%

Toelichting politie/wijkagent

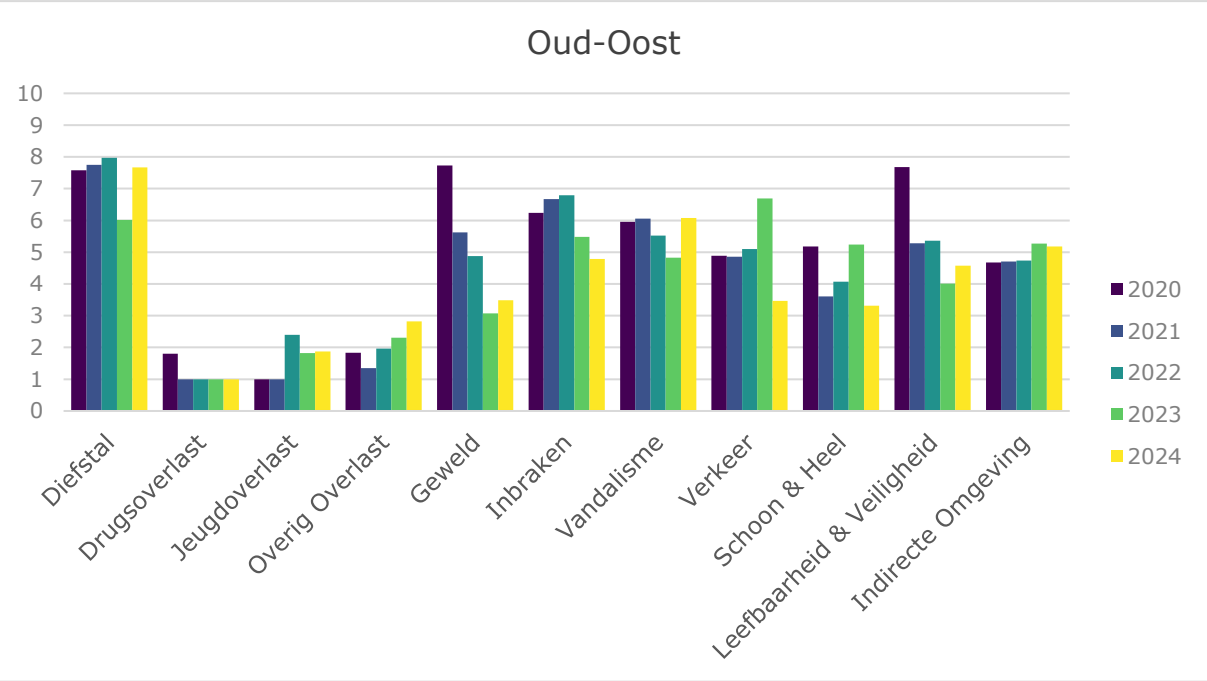
De stijging van de jeugdoverlast ten opzichte van vorig jaar zien we terug op een aantal locaties in de Potmargezone, waarbij de Wielenpôlle als hotspot het meest opvalt. Daarnaast heeft een pand in de Oranjewijk lange tijd voor overlastmeldingen gezorgd. Het pand werd gebruikt als verzamelplek, vanaf waar de jeugd de wijk introk en overlast veroorzaakte o.a. door vernielingen, het afsteken van vuurwerk en sociale overlast.

De stijging van het aantal mishandelingen, wordt veroorzaakt door een toename van het aantal registraties ruzie/twist zonder gevolg. Waar het gaat om vandalisme, waaronder vernielingen, is er vooral een stijging te zien in het aantal registraties in de Wielenpôlle.

In 2024 waren er in totaal 26 registraties voor woninginbraken, deze inbraken zijn verspreid gepleegd over de wijken in de Potmargezone.

3: Oud-Oost

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Oud-Oost	4,80	5,10	4,81	4,39	4,53	4,00	**4,05**

Opvallende zaken

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 163 naar 138, winkeldiefstal toegenomen van 101 naar 112
- Drugsoverlast: drugsoverlast toegenomen van 152 naar 203
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast afgenomen van 133 naar 65
- Overig Overlast: stabiel
- Geweld: mishandeling toegenomen van 383 naar 398, openlijk geweld afgenomen van 13 naar 0
- Inbraak: woninginbraak toegenomen van 47 naar 58, bedrijfsinbraak toegenomen van 22 naar 34
- Vandalisme: vandalisme afgenomen van 148 naar 131
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 88 naar 148
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 40% naar 32%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 43% naar 40%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 3% naar 5%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 12% naar 9%

Toelichting politie/wijkagenten

Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek

In de wijk Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek is het totaal aantal meldingen minder geworden. De jeugdoverlast is opvallend gedaald. De jeugdoverlast vond in 2024 plaats bij de basisscholen en op het Cambuurplein. Mogelijk hangt de daling van jeugdoverlast en het openlijke geweld samen met het feit dat SC Cambuur met ingang van seizoen 2024-2025 op een andere locatie is gaan spelen. Rondom de Cambuurwedstrijden werden voorheen veel (elektrische) fietsen gestolen. Er is ook een daling te zien in het aantal fietsendiefstallen.

Het pand in die omgeving waar veel gestolen fietsen werden gebracht, gedemonteerd en verhandeld bestaat niet meer. In en nabij dit pand speelde erg veel drugsoverlast, ruzies en kleine criminaliteit. Sinds de bewoner is vertrokken door interventie van verschillende netwerkpartners en politie is het hier erg rustig geworden. In het pand bleken meerdere dak- en thuislozen en mensen met een verslaving te verblijven.

Door vernieuwing/renovatie in de wijk is er sprake van minder problematiek en in het algemeen minder rotzooi. Overlast van grofvuil speelt nog wel in de wijk. Rond een slooppand in de wijk is een toename van graffiti en verpaupering te zien. In die omgeving speelt ook veel parkeerproblematiek.

Vlietzone

In de Vlietzone is een stijging te zien van drugs- en drankoverlast, waarbij over een 4-tal panden meerdere overlastmeldingen werden geregistreerd. Het aantal winkeldiefstallen is gestegen ten opzichte van 2023. De gestegen mishandeling betreft voornamelijk de meldingen ruzie/twist zonder gevolg. Stadsbreed is een stijging te zien van het aantal woninginbraken en is de Vlietzone een hotspot.

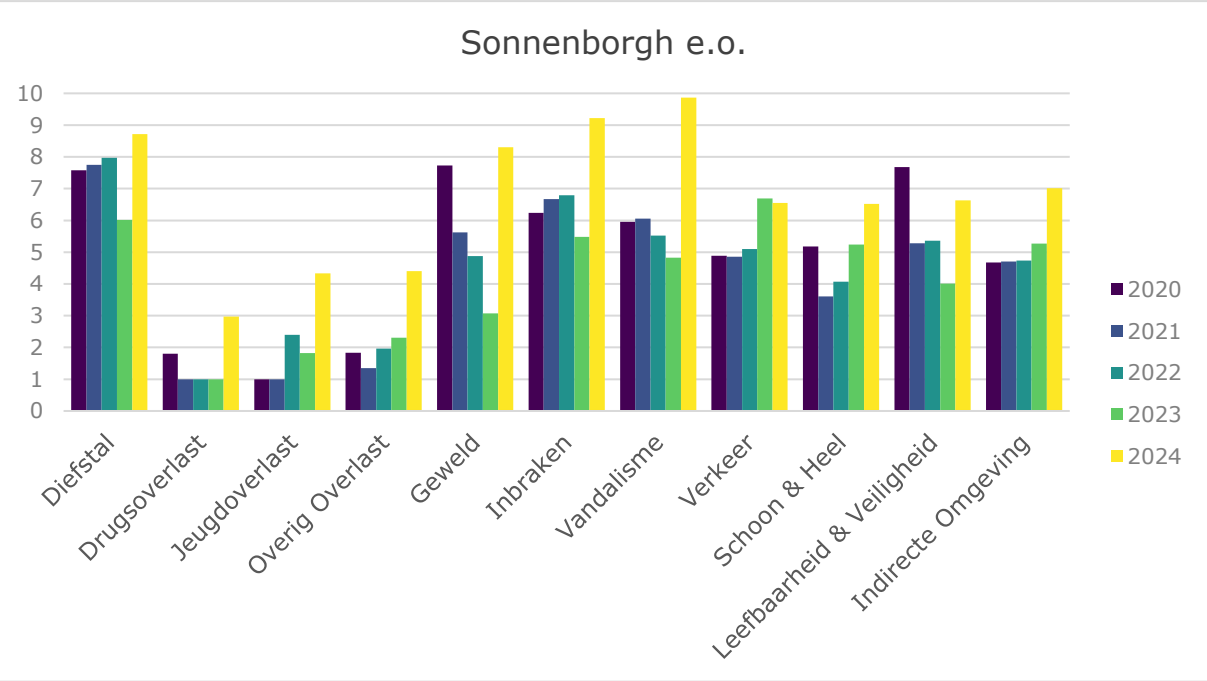
De gehele Vlietzone is sinds 2024 aangewezen als Veiligheidsrisicogebied. Een gebied dat wordt meegenomen in de preventieve fouilleringsacties die een aantal keren worden gehouden. Ten opzichte van 2023 was in 2024 een stijging te zien van het aantal geregistreerde incidenten poging moord/doodslag, bedreiging, mishandeling, drugshandel en het bezit overige wapens.

Oldegalileën & Bloemenbuurt

In Oldegalileën en de Bloemenbuurt is een stabiel beeld te zien qua drugs en drankoverlast ten opzichte van 2023. Ruzie/twist zonder gevolg laat een stijging zien. Eén adres genereerde 8 meldingen. De meeste meldingen werden geregistreerd op de Oldegalileën en de Gerbrandyweg. Het aantal diefstal/inbraak uit woning is verdubbeld. Stadsbreed is ook een stijging te zien.

4: Sonnenborgh e.o.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sonnenborgh e.o.	7,09	7,15	6,85	5,89	6,66	6,36	**6,69**

Opvallende zaken

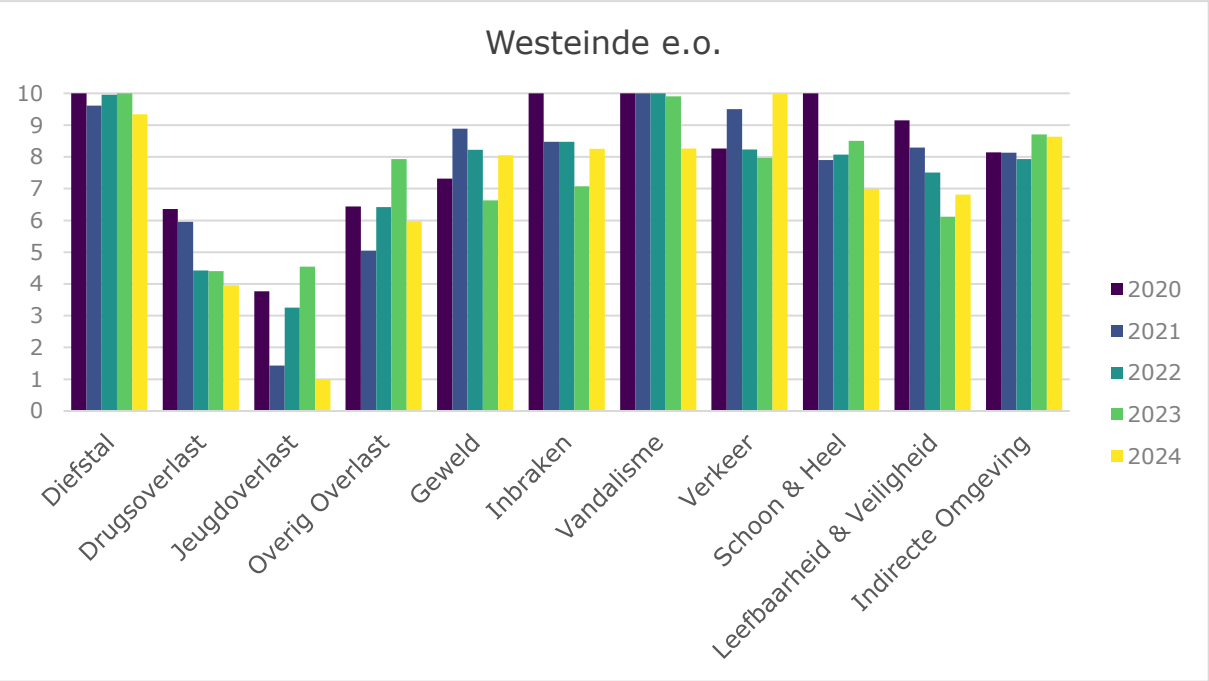
- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 71 naar 80
- Drugsoverlast: drugsoverlast toegenomen van 16 naar 26
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast afgenomen van 79 naar 40
- Overig Overlast: stabiel
- Geweld: mishandeling toegenomen van 102 naar 126, zedenmisdrijf toegenomen van 4 naar 16
- Inbraak: woninginbraak toegenomen van 13 naar 22
- Vandalisme: vandalisme afgenomen van 51 naar 39
- Verkeer: verkeersongevallen met alleen materiële schade afgenomen van 39 naar 23
- Schoon & Heel: afvalmeldingen afgenomen van 475 naar 368, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 71 naar 119
- Leefbaarheid: stabiel

Toelichting politie/wijkagent

Het aantal meldingen drugs- en drankoverlast is toegenomen, waarbij de Valeriusstraat opvalt met een adres waar zes meldingen zijn geregistreerd. Naast drugs betreft het ook meldingen in relatie tot drankoverlast. De meldingen mishandeling betreffen meldingen ruzie/twist zonder gevolg, waarvan de meeste meldingen in het Valeriuskwartier werden geregistreerd. Op 3 adressen werden 4 meldingen geregistreerd. Het aantal woninginbraken is stadsbreed gestegen. De meeste inbraken in Sonneborgh werden gepleegd in de Vogelwijk en de Transvaalwijk.

5: Westeinde e.o.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Westeinde e.o.	8,73	8,50	8,03	7,52	7,41	7,28	**6,95**

Opvallende zaken

- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 3 naar 9
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: stabiel
- Overig Overlast: stabiel
- Geweld: mishandeling toegenomen van 28 naar 45
- Inbraak: woninginbraak toegenomen van 3 naar 9
- Vandalisme: vandalisme toegenomen van 13 naar 17
- Verkeer: verkeersongevallen met letsel afgenomen van 7 naar 1, verkeersongevallen met alleen materiële schade afgenomen van 8 naar 4
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 128 naar 136, groenmeldingen toegenomen van 170 naar 212, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 35 naar 87
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 30% naar 21%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 31% naar 19%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is afgenomen van 30% naar 27%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 4% naar 7%

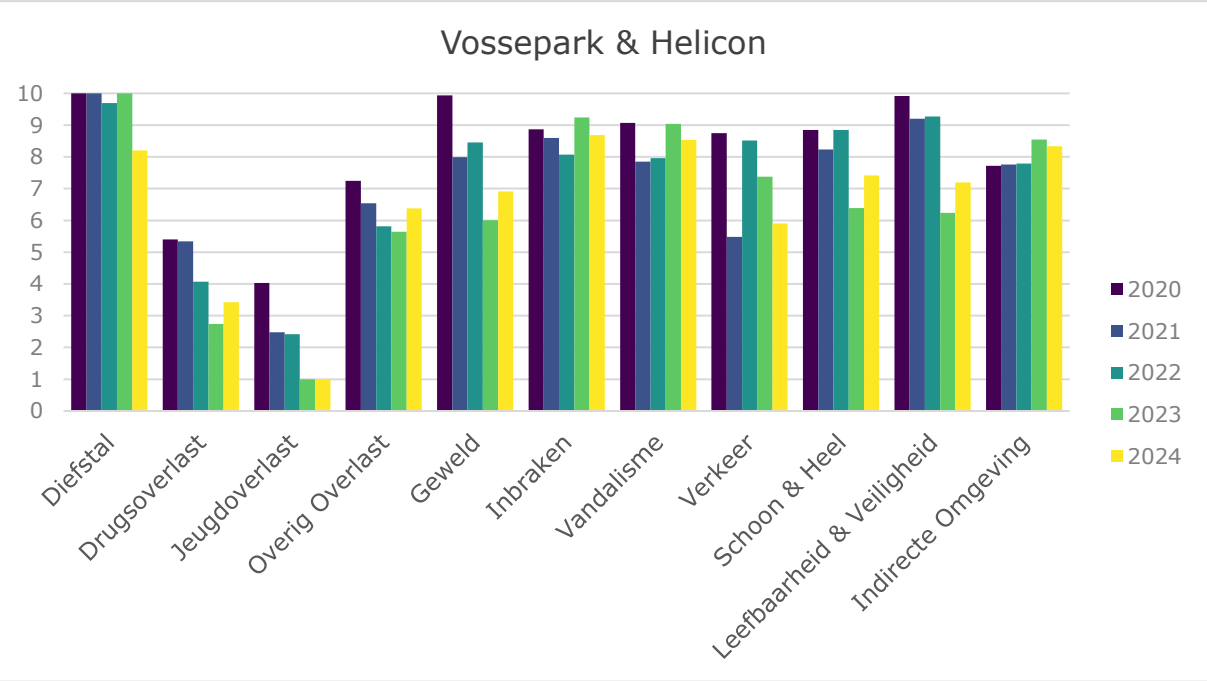
Toelichting politie/wijkagent

Er zijn in Westeinde 9 fietsendiefstallen geregistreerd. Het gaat om 3 aangiftes van diefstal bromfiets en de rest betrof fietsen. Er zijn 3 diefstallen gepleegd bij het winkelcentrum en de directe omgeving. De overige diefstallen vonden verspreid plaats door de wijk.

De toename van de registraties m.b.t. mishandeling betreft meldingen ruzie/twist zonder gevolg. In totaal zijn er in Westeinde in 2024 45 registraties met betrekking tot mishandeling, wat een toename van 17 is ten opzichte van 2023. Op een enkel adres werden meerdere meldingen geregistreerd, maar verder is een verspreid beeld te zien. Woninginbraak is stadsbreed gestegen, maar hierin valt de wijk Westeinde niet op als hotspot met in totaal 9 registraties.

6: Vossepark & Helicon

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vossepark & Helicon	7,87	8,33	8,08	7,35	7,33	6,50	**6,52**

Opvallende zaken

- Diefstal: winkeldiefstal toegenomen van 5 naar 15
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast afgenomen van 72 naar 47
- Overig Overlast: overig overlast toegenomen van 5 naar 10
- Geweld: mishandeling toegenomen van 46 naar 64
- Inbraak: woninginbraak afgenomen van 13 naar 8
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: afvalmeldingen afgenomen van 149 naar 122, groenmeldingen toegenomen van 79 naar 125, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 60 naar 94
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 20% naar 10%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 31% naar 17%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 14% naar 21%

Toelichting politie/wijkagent

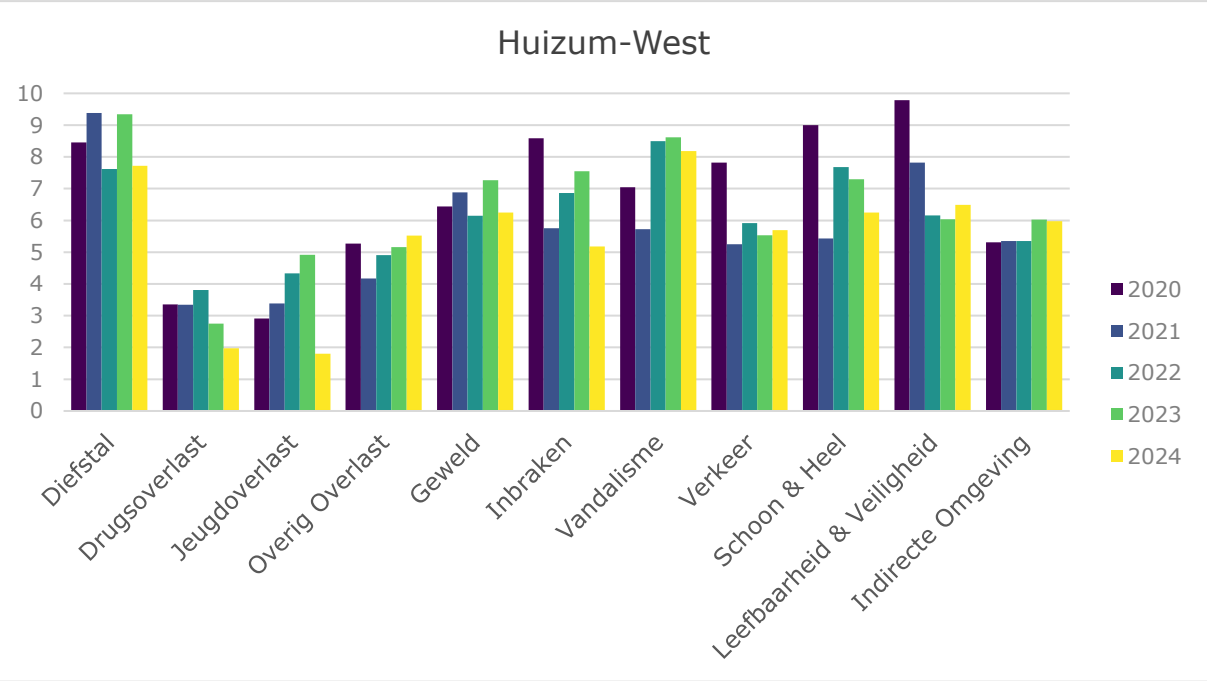
Er is een duidelijke stijging te zien in het aantal winkeldiefstallen. Relativerend hierbij is dat er 3 vrij grote supermarkten in de wijk gevestigd zijn. In absolute zin blijven de cijfers vooralsnog binnen de perken.

Hotspotlocatie van jeugdoverlast is in de Coornhertstraat, alwaar een basisschool en een speeltuin zijn gevestigd. De jeugd hangt rond bij de school en in de omgeving en dit zorgt voor overlastmeldingen. Het aantal jeugdoverlast meldingen is in 2024 afgenomen.

De stijging van registraties met betrekking tot mishandeling betreft meldingen ruzie/twist zonder gevolg. Het gaat om diverse meldingen en locaties.

7: Huizum-West

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Huizum-West	6,97	7,26	6,50	5,82	5,97	6,33	**5,47**

Opvallende zaken

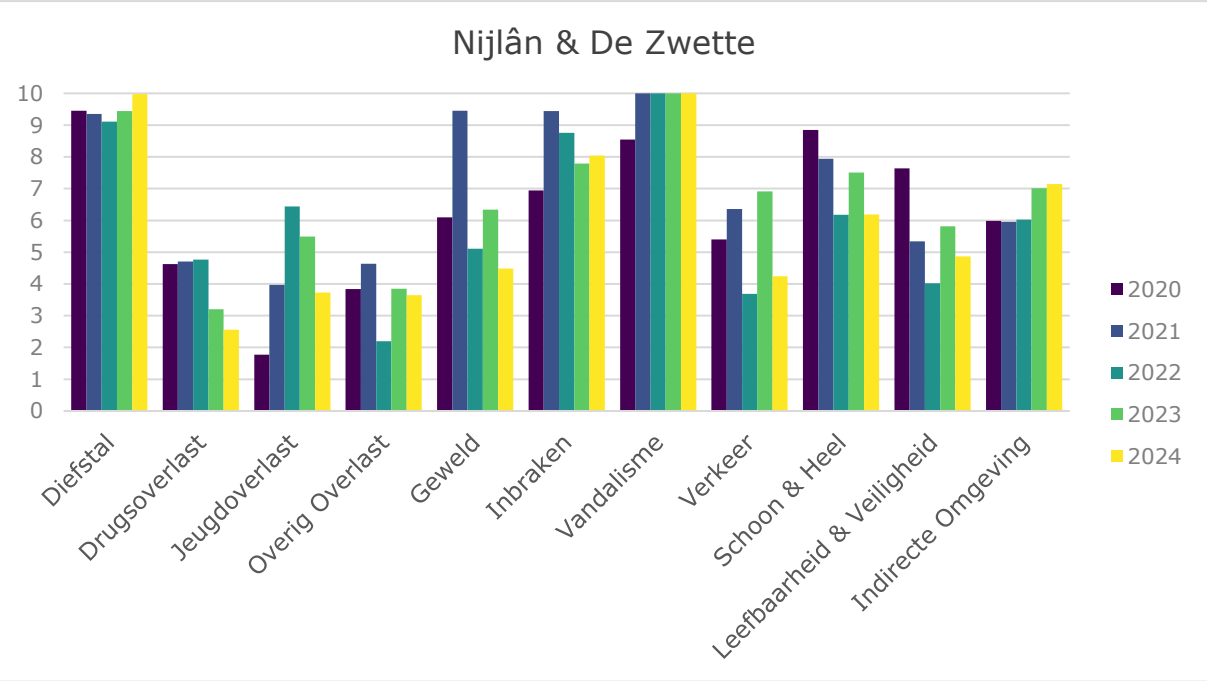
- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 77 naar 67
- Drugsoverlast: drugsoverlast afgenomen van 42 naar 35
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 37 naar 54
- Overig Overlast: overig overlast toegenomen van 25 naar 33
- Geweld: bedreiging toegenomen van 8 naar 14, mishandeling afgenomen van 149 naar 115, zedenmisdrijf toegenomen van 4 naar 12
- Inbraak: woninginbraak toegenomen van 17 naar 32
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: afvalmeldingen afgenomen van 340 naar 313, groenmeldingen toegenomen van 99 naar 111, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 45 naar 75
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 23% naar 19%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 25% naar 33%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 28% naar 36%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 5% naar 2%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 7% naar 1%

Toelichting politie/wijkagent

De toename van jeugdoverlastmeldingen is vooral te zien in en rondom het skatepark aan de Van Loonstraat. De jeugdoverlast wordt vooral veroorzaakt door ruzies tussen jongeren onderling. Stadsbreed is een stijging te zien van woninginbraken met een kleinere hotspot in de wijk Huizum West.

8: Nijlân & De Zwette

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nijlân & De Zwette	7,31	6,60	6,12	6,91	5,95	6,50	**5,81**

Opvallende zaken

- Diefstal: stabiel
- Drugsoverlast: drugsoverlast toegenomen van 14 naar 29
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast afgenomen van 29 naar 26
- Overig Overlast: overig overlast afgenomen van 45 naar 35
- Geweld: mishandeling toegenomen van 103 naar 115, zedenmisdrijf toegenomen van 3 naar 10
- Inbraak: woninginbraak toegenomen van 5 naar 11
- Vandalisme: vandalisme afgenomen van 33 naar 23
- Verkeer: verkeersongevallen met letsel toegenomen van 7 naar 13
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 218 naar 264, groenmeldingen toegenomen van 95 naar 148, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 53 naar 75
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 34% naar 28%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 37% naar 33%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 24% naar 30%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 2% naar 7%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 6% naar 10%

Toelichting politie/wijkagent

Nijlân

Een aantal adressen en hun bewoners hebben gezorgd voor een stijging van drugsoverlast. De overlast had betrekking op overmatig drugsgebruik. Het gaat om een 3 adressen, waarvan de bewoners van 2 adressen door de woningbouwverening uit de woning zijn gezet. De toename van onveiligheidsgevoelens heeft hier mogelijk een relatie mee.

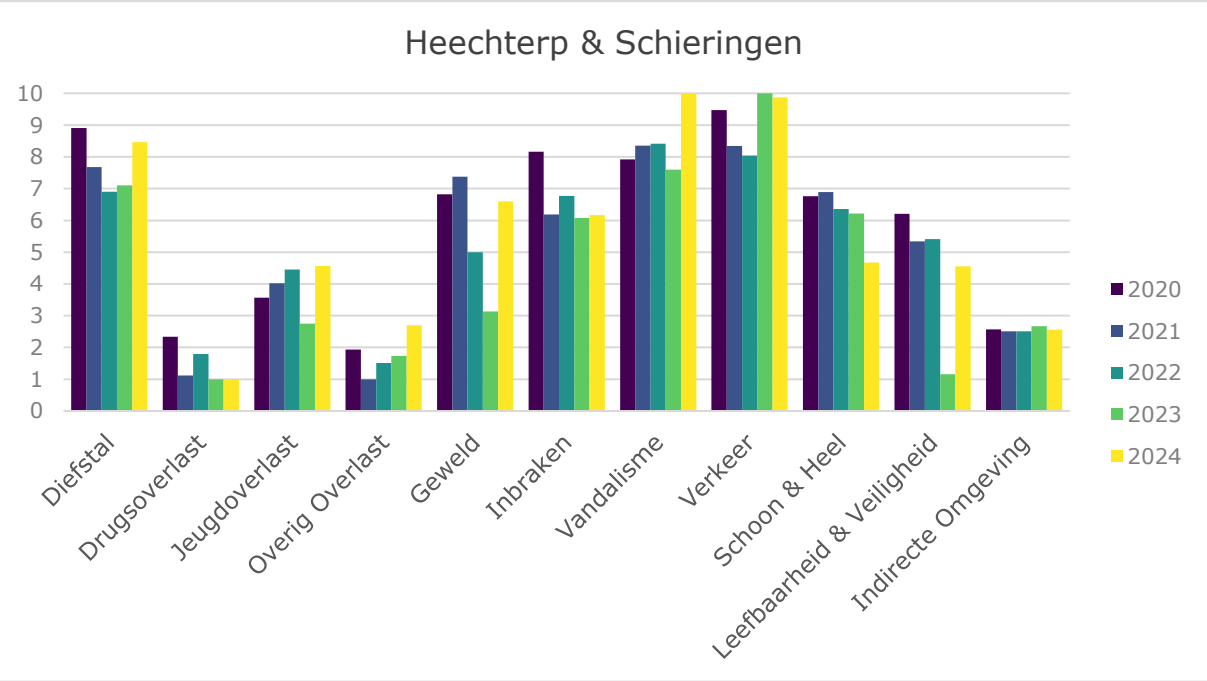
De stijging mishandeling betreft een toename van registraties met betrekking tot ruzie/twist zonder gevolg. De stijging van de woninginbraken is stadsbreed te zien met een kleinere hotspot in de naast gelegen wijk Huizum-West. In Nijlân vonden de inbraken verspreid over de wijk plaats.

De Zwette

De stijging van verkeersongevallen met letsel is toe te schrijven aan een toename van ongevallen op het bedrijventerrein De Zwette. Hier is geen aanwijsbare oorzaak voor. De 13 verkeersongevallen vonden verspreid plaats in de Zwette, met uitzondering van 3 ongevallen op de Zwettestraat. Deze vonden op verschillende locaties op de Zwettestraat plaats en hadden verschillende oorzaken.

9: Heechterp & Schieringen

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Heechterp & Schieringen	5,37	6,14	5,55	5,05	4,86	3,99	**5,20**

Opvallende zaken

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 70 naar 40, winkeldiefstal afgenomen van 95 naar 66
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 23 naar 31
- Overig Overlast: overig overlast toegenomen van 34 naar 47
- Geweld: bedreiging afgenomen van 13 naar 9, mishandeling afgenomen van 174 naar 155, zedenmisdrijf toegenomen van 5 naar 11, (poging tot) doodslag/moord afgenomen van 3 naar 0
- Inbraak: woninginbraak toegenomen van 12 naar 16, bedrijfsinbraak afgenomen van 17 naar 8
- Vandalisme: vandalisme afgenomen van 48 naar 36
- Verkeer: verkeersongevallen met letsel toegenomen van 0 naar 6, verkeersongevallen met alleen materiële schade afgenomen van 21 naar 14
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 326 naar 410, groenmeldingen afgenomen van 87 naar 53, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 17 naar 35
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 43% naar 38%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 43% naar 37%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is afgenomen van 40% naar 35%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 10% naar 2%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 24% naar 11%

Toelichting politie/wijkagent

Gezien de cijfers en het veiligheidsgevoel in de wijk is er een duidelijk stijgende lijn te zien qua veiligheid en leefbaarheid.

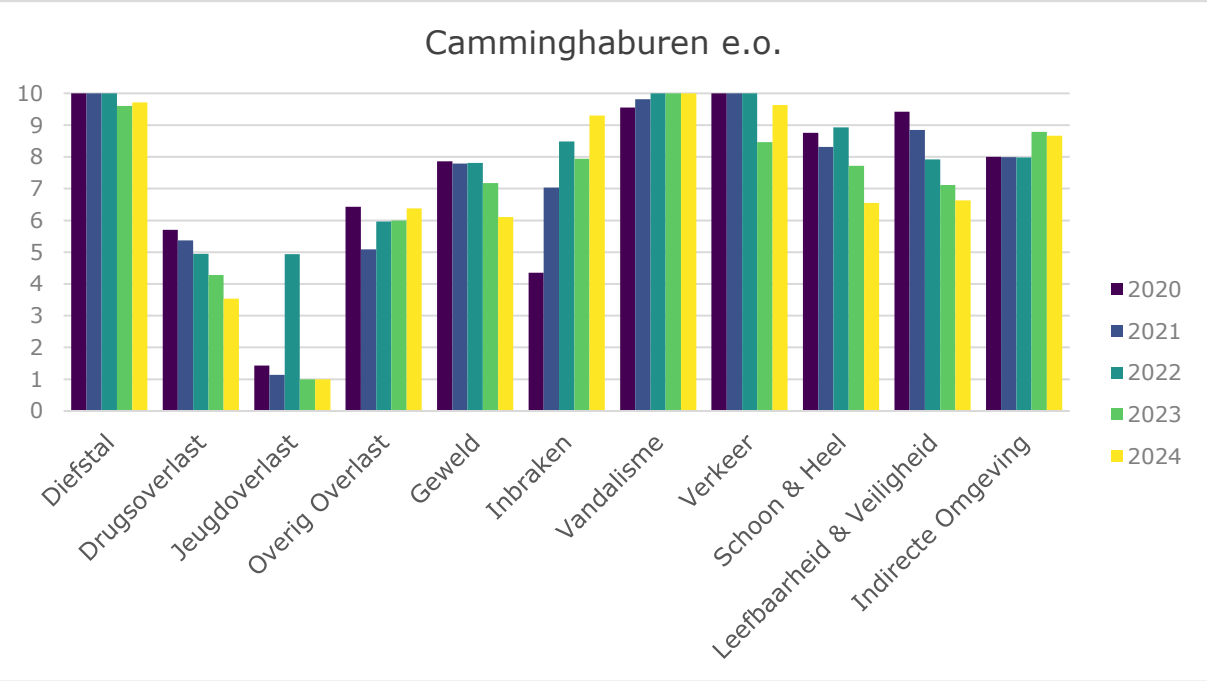
De daling van fietsendiefstallen is mede te danken aan preventieve acties en voorlichting in de wijk ter voorkoming van diefstallen elektrische fietsen en fatbikes.

De daling van het aantal winkeldiefstallen kan waarschijnlijk verklaard worden omdat de supermarkt in Heechterp-Schieringen een periode gesloten was vanwege verbouwing.

Het aantal verkeersongevallen met letsel nam toe met 6 ten opzichte van 2023.

10: Camminghaburen e.o.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Camminghaburen e.o.	6,89	7,86	7,25	7,32	7,73	7,00	**6,89**

Opvallende zaken

- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 46 naar 32, diefstal uit/vanaf motorvoertuigen toegenomen van 4 naar 14, winkeldiefstal toegenomen van 8 naar 32
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 81 naar 172
- Overig Overlast: stabiel
- Geweld: mishandeling toegenomen van 124 naar 148
- Inbraak: stabiel
- Vandalisme: vandalisme toegenomen van 31 naar 53
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 313 naar 356, groenmeldingen afgenomen van 270 naar 245, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 87 naar 181
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren toegenomen van 20% naar 23%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 14% naar 22%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is afgenomen van 31% naar 27%

Toelichting politie/wijkagent

Het aantal winkeldiefstallen in Camminghaburen is significant gestegen van 8 in 2023 naar 32 diefstallen in 2024. Een verklaring hiervoor is dat een supermarkt in 2023 langere tijd gesloten was vanwege een brand. Sinds 16 oktober 2023 is de nieuwe supermarkt geopend. Van de 32 diefstallen zijn er 25 bij deze supermarkt gepleegd.

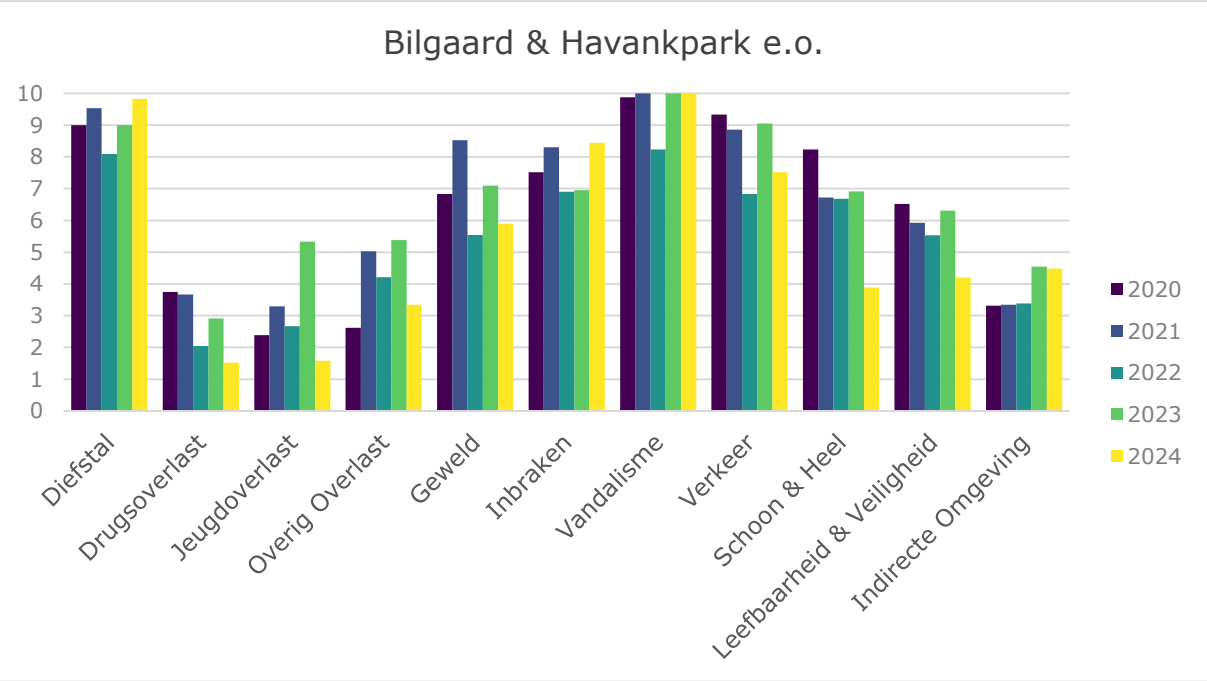
De grootste hotspot van jeugdoverlast was in 2024 het winkelcentrum waar meer dan de helft van de 172 meldingen vandaan komen. Er zijn verschillende groepjes jeugdigen die samenkomen in het winkelcentrum en daar voor (geluids)overlast zorgen. Verder was er op een andere locatie in de wijk een groepje jeugd die een specifiek adres lastigvielen. Hier zijn 16 meldingen over binnengekomen. Na inzet van de politie is deze overlast gestopt.

Mishandeling: In totaal zijn er in 2024 148 registraties van mishandeling. Het gaat hierbij vooral om meldingen ruzie/twist, namelijk 124. De verhoging van het aantal ruzies/twisten is te verklaren aan de hand van enkele vervelende langslepende conflicten in de wijk. Hier is door de politie actief op ingezet.

Vandalisme: Deze stijging is voor het grootste deel veroorzaakt door de stijging van vernieling auto van 10 naar 22.

11: Bilgaard & Havankpark e.o.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bilgaard & Havankpark e.o.	5,77	6,64	5,79	6,43	5,23	6,41	**5,33**

Opvallende zaken

- Diefstal: diefstal uit/vanaf motorvoertuigen afgenomen van 11 naar 0
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 34 naar 49
- Overig Overlast: overig overlast toegenomen van 37 naar 45
- Geweld: bedreiging toegenomen van 9 naar 19
- Inbraak: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: verkeersongevallen met letsel toegenomen van 5 naar 14
- Schoon & Heel: groenmeldingen toegenomen van 203 naar 220, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 41 naar 87
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren toegenomen van 22% naar 28%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 23% naar 31%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 22% naar 41%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 9% naar 15%

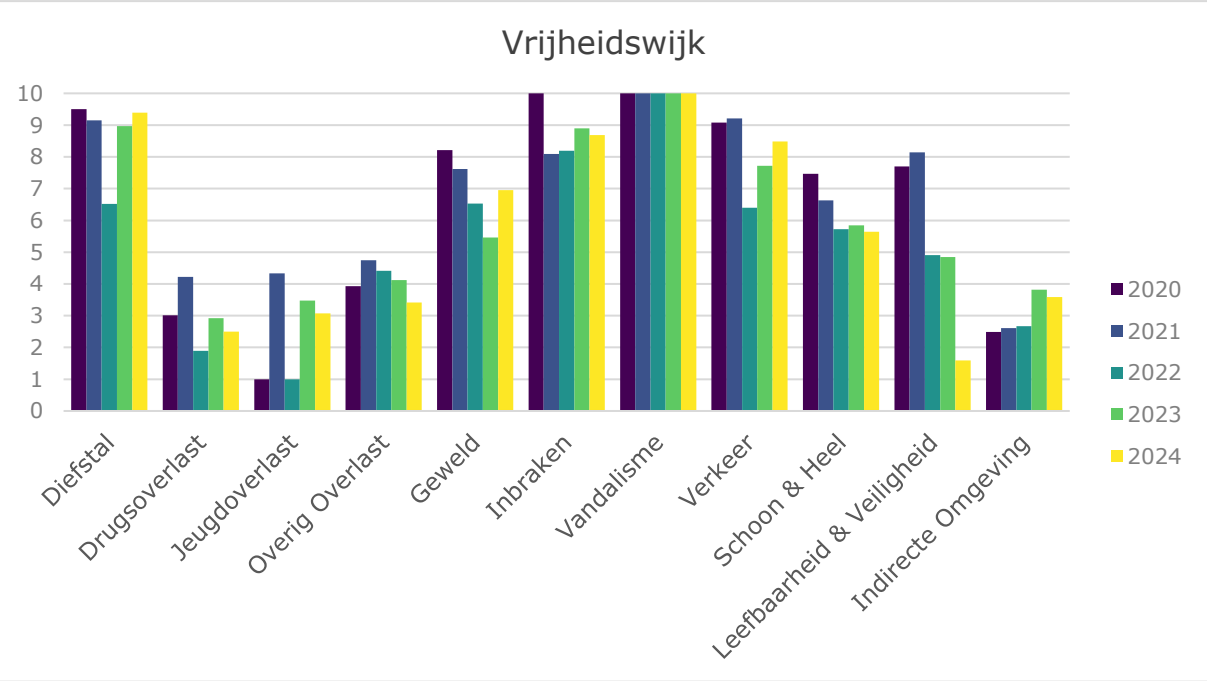
Toelichting politie/wijkagent

De toename van jeugdoverlast is herkenbaar en deze trend zien we stadsbreed ook. In Bilgaard werden de meeste meldingen in De Kei geregistreerd.

De overlastmeldingen in het algemeen zijn toegenomen en dat meldingen met betrekking tot thema ‘Schoon en heel’ zijn ook toegenomen. Vanuit de aanpak Leeuwarden-Oost wordt ook gestimuleerd om meldingen te doen, wat mogelijk heeft bijgedragen aan de toename van het aantal meldingen. Dit heeft ook effect op de leefbaarheid van de wijk en het gemiddelde cijfer.

12: Vrijheidswijk

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vrijheidswijk	6,40	6,90	6,19	6,58	5,00	5,73	**5,43**

Opvallende zaken

- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 18 naar 22, winkeldiefstal afgenomen van 16 naar 12
- Drugsoverlast: drugsoverlast toegenomen van 9 naar 13
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast afgenomen van 68 naar 22
- Overig Overlast: overig overlast toegenomen van 21 naar 53
- Geweld: bedreiging toegenomen van 5 naar 8, mishandeling afgenomen van 107 naar 103
- Inbraak: woninginbraak afgenomen van 19 naar 9
- Vandalisme: vandalisme toegenomen van 37 naar 46
- Verkeer: verkeersongevallen met alleen materiële schade toegenomen van 7 naar 13
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 370 naar 432
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 38% naar 27%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 32% naar 36%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 36% naar 41%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 4% naar 18%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 6% naar 22%

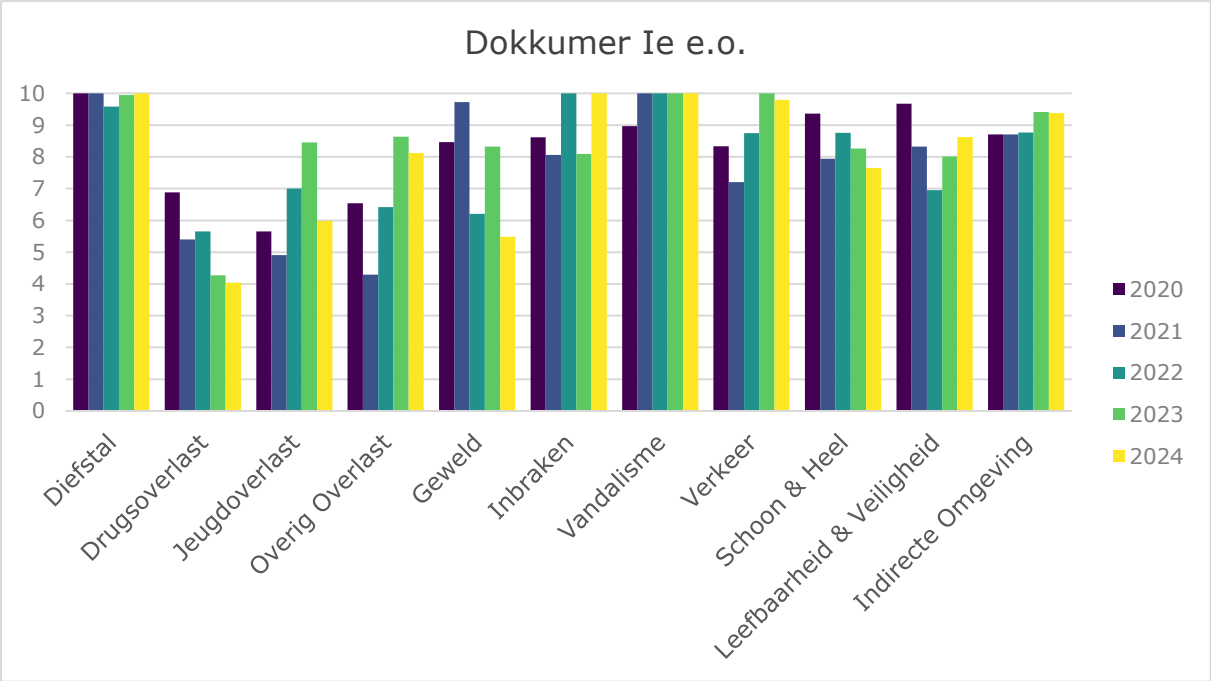
Toelichting politie/wijkagent

Opvallend is dat de jeugdoverlast is afgenomen met 46 meldingen ten opzichte van 2023. Er is het afgelopen jaar samen met ketenpartners veel op de jeugd geïnvesteerd. Er was extra aandacht vanuit de politie, Handhaving/Straatcoaches, Amaryllis jongerenwerk. Preventie met Gezag en Stichting BuurtBazen).

Daarnaast valt in positieve zin op dat het aantal woninginbraken is afgenomen.

13: Dokkumer Ie e.o.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dokkumer Ie e.o.	8,78	8,50	8,25	7,73	7,83	8,34	**7,92**

Opvallende zaken

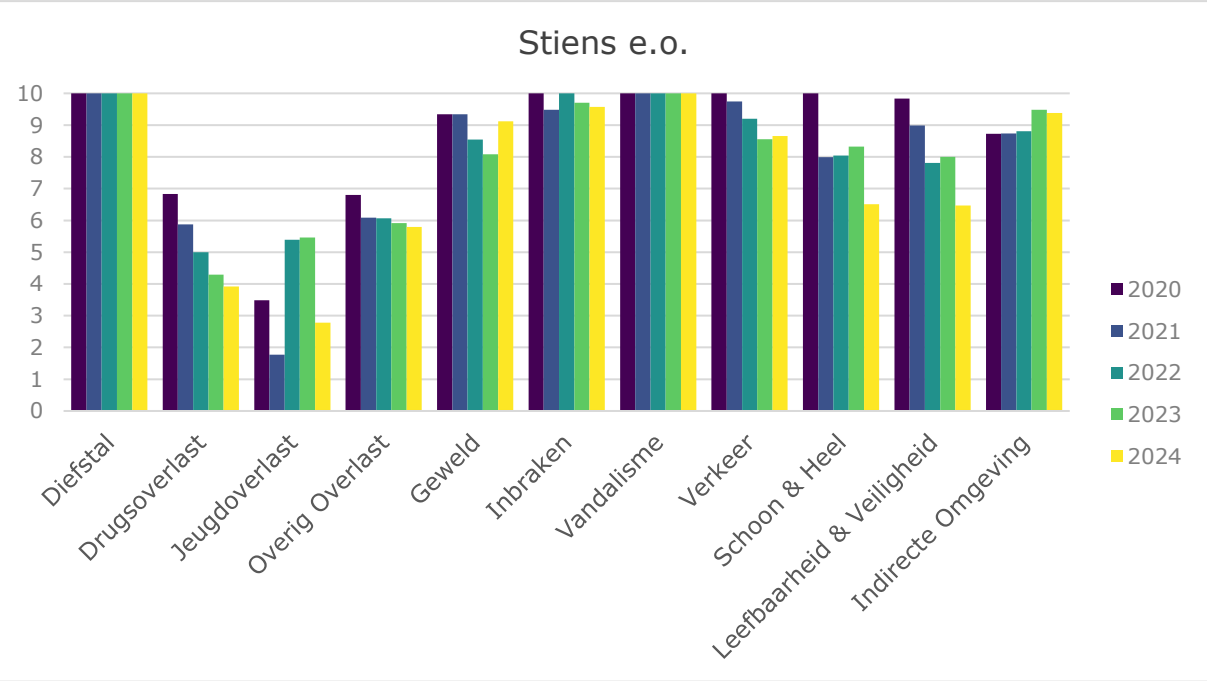
- Diefstal: stabiel
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast afgenomen van 11 naar 6
- Overig Overlast: overig overlast afgenomen van 9 naar 2
- Geweld: stabiel
- Inbraak: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 51 naar 65, groenmeldingen toegenomen van 118 naar 147, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 44 naar 60
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren toegenomen van 6% naar 11%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 9% naar 17%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 8% naar 2%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 8% naar 4%

Toelichting politie/wijkagent

Het betreft een rustig beeld. In positieve zin valt op dat er een afname is op het gebied van jeugdoverlast, overige overlast en het onveiligheidsgevoel van inwoners, zowel overdag als ’s avonds.

14: Stiens e.o.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stiens e.o.	8,75	8,96	8,56	7,98	7,99	7,90	**7,44**

Opvallende zaken

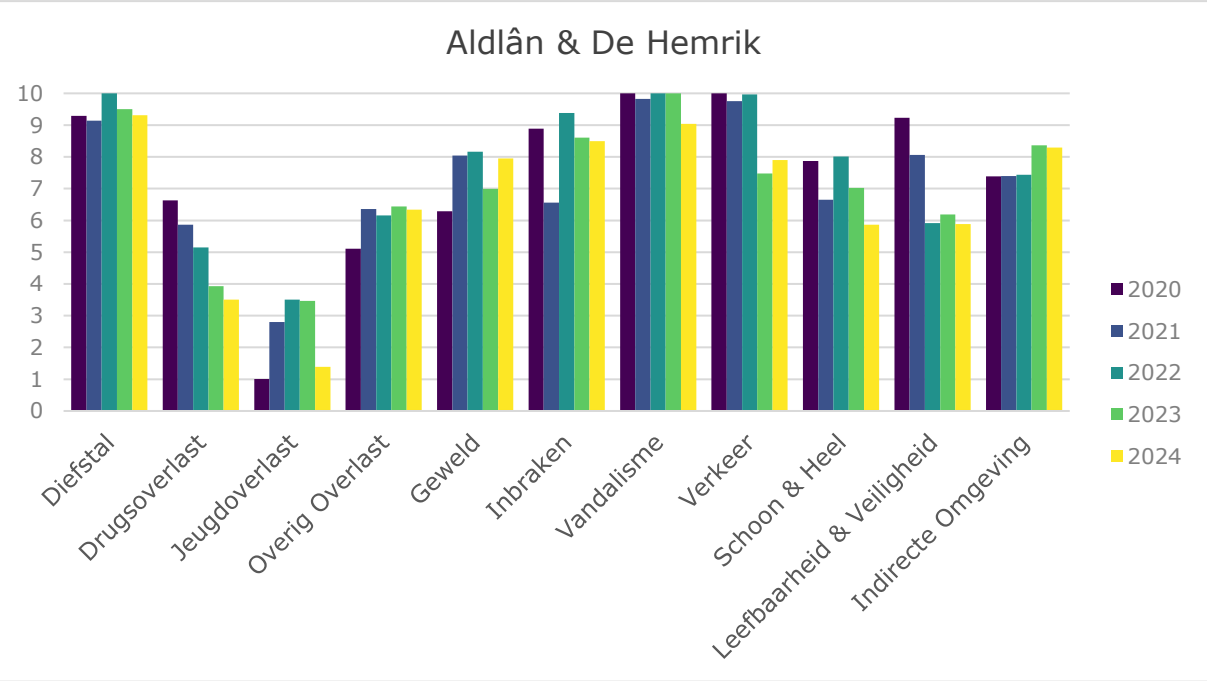
- Diefstal: stabiel
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: stabiel
- Overig Overlast: overig overlast afgenomen van 41 naar 24
- Geweld: mishandeling afgenomen van 64 naar 55
- Inbraak: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 143 naar 237, groenmeldingen toegenomen van 250 naar 344, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 67 naar 133
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren toegenomen van 15% naar 17%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 26% naar 38%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 0% naar 3%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 1% naar 4%

Toelichting politie/wijkagent

Mogelijk heeft de daling van leefbaarheid en veiligheidsgevoel een relatie met jeugdoverlast, ondanks dat het aantal registraties jeugdoverlastmeldingen bij de politie stabiel is.

15: Aldlân & De Hemrik

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aldlân & De Hemrik	8,14	7,78	7,22	7,25	7,42	6,98	**6,69**

Opvallende zaken

- Diefstal: winkeldiefstal toegenomen van 4 naar 12
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: stabiel
- Overig Overlast: stabiel
- Geweld: mishandeling toegenomen van 59 naar 92, zedenmisdrijf toegenomen van 3 naar 9
- Inbraak: bedrijfsinbraak afgenomen van 24 naar 10
- Vandalisme: vandalisme toegenomen van 24 naar 46
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: afvalmeldingen afgenomen van 237 naar 223, groenmeldingen afgenomen van 388 naar 317, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 67 naar 102
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren toegenomen van 25% naar 33%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 30% naar 20%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is toegenomen van 25% naar 28%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 4% naar 7%

Toelichting politie/wijkagenten

Aldlân

De stijging van het aantal winkeldiefstallen is stadsbreed te zien en ook in deze wijk zien we dat er bij de supermarkt meer winkeldiefstallen plaatsvinden.

De stijging mishandeling betreft de toename van ruzie/twist zonder gevolg, waarbij op een aantal adressen meerdere meldingen werden geregistreerd.

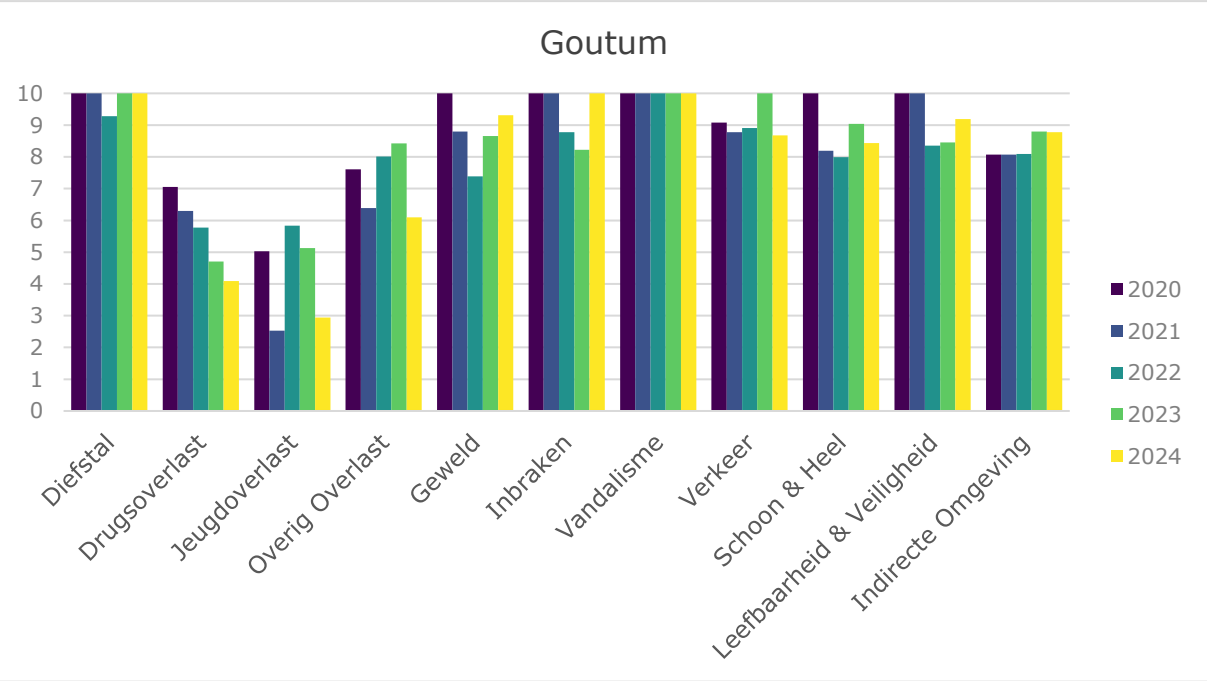
Het aantal vernielingen is toegenomen en vindt verspreid plaats. Een aantal vernielingen is gerelateerd aan de jeugd.

Hemrik

Het aantal vernielingen is op het bedrijventerrein ook toegenomen. Er is een verspreid beeld te zien met uitzondering van de Uranusweg waar meerdere vernielingen werden geregistreerd. Daar ging het in de meeste gevallen om het stuk knippen van hekwerk. In een aantal zaken gevolgd door een diefstal vanaf het terrein.

16: Goutum

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Goutum	8,39	8,99	8,73	8,10	7,92	8,17	**7,91**

Opvallende zaken

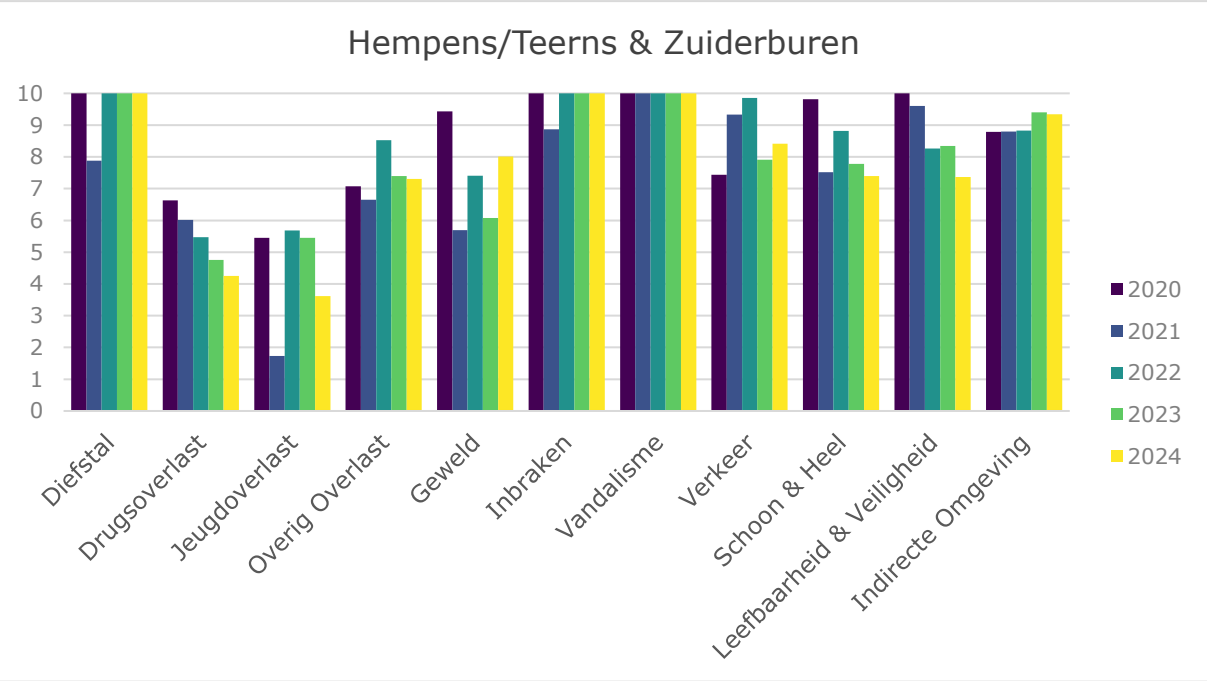
- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 5 naar 1
- Drugsoverlast: drugsoverlast afgenomen van 6 naar 1
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 8 naar 15
- Overig Overlast: stabiel
- Geweld: mishandeling toegenomen van 13 naar 17
- Inbraak: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: verkeersongevallen met alleen materiële schade afgenomen van 8 naar 4
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 45 naar 79, groenmeldingen afgenomen van 132 naar 121, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 38 naar 84
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 21% naar 7%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 14% naar 12%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 4% naar 1%

Toelichting politie/wijkagent

In Goutum woont veel jeugd, welke op een bepaalde leeftijd de grenzen opzoekt en voor overlast zorgt. Het gaat om een aantal vaste jeugdoverlastlocaties die dit jaar kort weer in beeld waren, zoals een speeltuin, de ijsbaan en een kinderopvanglocatie. Deze locaties zijn in de surveillance meegenomen en daarna was het weer rustig. Het algemene beeld is rustig in Goutum.

17: Hempens/Teerns & Zuiderburen

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hempens/Teerns & Zuiderburen	8,91	9,00	8,61	7,35	8,28	7,84	**7,72**

Opvallende zaken

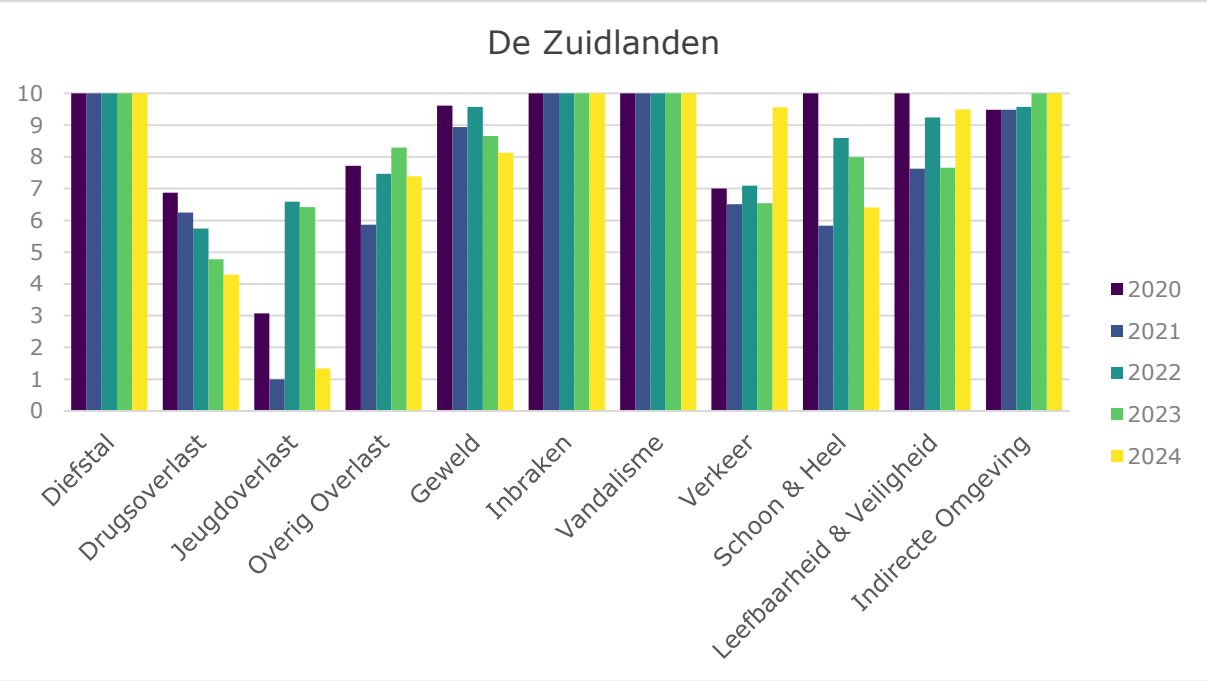
- Diefstal: fietsendiefstal afgenomen van 11 naar 5
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 26 naar 32
- Overig Overlast: stabiel
- Geweld: stabiel
- Inbraak: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 129 naar 145, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 47 naar 96
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 18% naar 12%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 13% naar 21%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is afgenomen van 18% naar 14%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 2% naar 7%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 2% naar 6%

Toelichting politie/wijkagent

Ook in Zuiderburen woont veel opgroeiende jeugd, welke op een bepaalde leeftijd de grenzen op zoeken en voor overlast zorgen. Zuiderburen is er met mooi weer veel activiteit in en rondom het water. Dit zorgt voor overlastmeldingen op het water.

18: De Zuidlanden

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
De Zuidlanden	9,03	8,94	8,48	7,56	8,57	8,22	**7,88**

Opvallende zaken

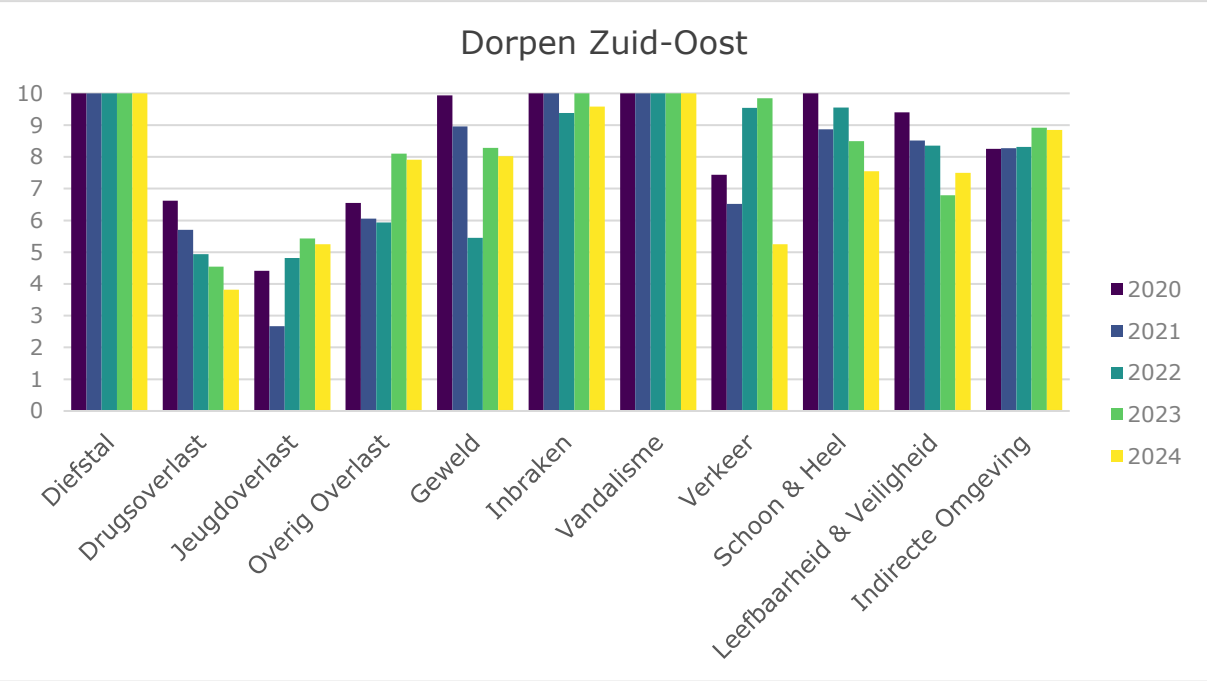
- Diefstal: stabiel
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 5 naar 17
- Overig Overlast: stabiel
- Geweld: bedreiging toegenomen van 0 naar 3, mishandeling afgenomen van 16 naar 9
- Inbraak: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: verkeersongevallen met alleen materiële schade afgenomen van 10 naar 3
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 86 naar 172, groenmeldingen toegenomen van 126 naar 148, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 38 naar 160
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 18% naar 10%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 22% naar 16%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is afgenomen van 8% naar 5%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 6% naar 0%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 4% naar 2%

Toelichting politie/wijkagent

Het beeld is vergelijkbaar met Goutum en Zuiderburen.

19: Dorpen Zuid-Oost

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dorpen Zuid-Oost	8,36	8,69	8,37	7,79	7,62	8,04	**7,62**

Opvallende zaken

- Diefstal: stabiel
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: jeugdoverlast toegenomen van 9 naar 18
- Overig Overlast: stabiel
- Geweld: mishandeling toegenomen van 22 naar 31
- Inbraak: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: verkeersongevallen met alleen materiële schade toegenomen van 19 naar 29
- Schoon & Heel: afvalmeldingen afgenomen van 76 naar 64, groenmeldingen toegenomen van 156 naar 207
- Leefbaarheid: verhuisgeneigdheid toegenomen van 11% naar 26%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is afgenomen van 34% naar 23%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 7% naar 4%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 5% naar 2%

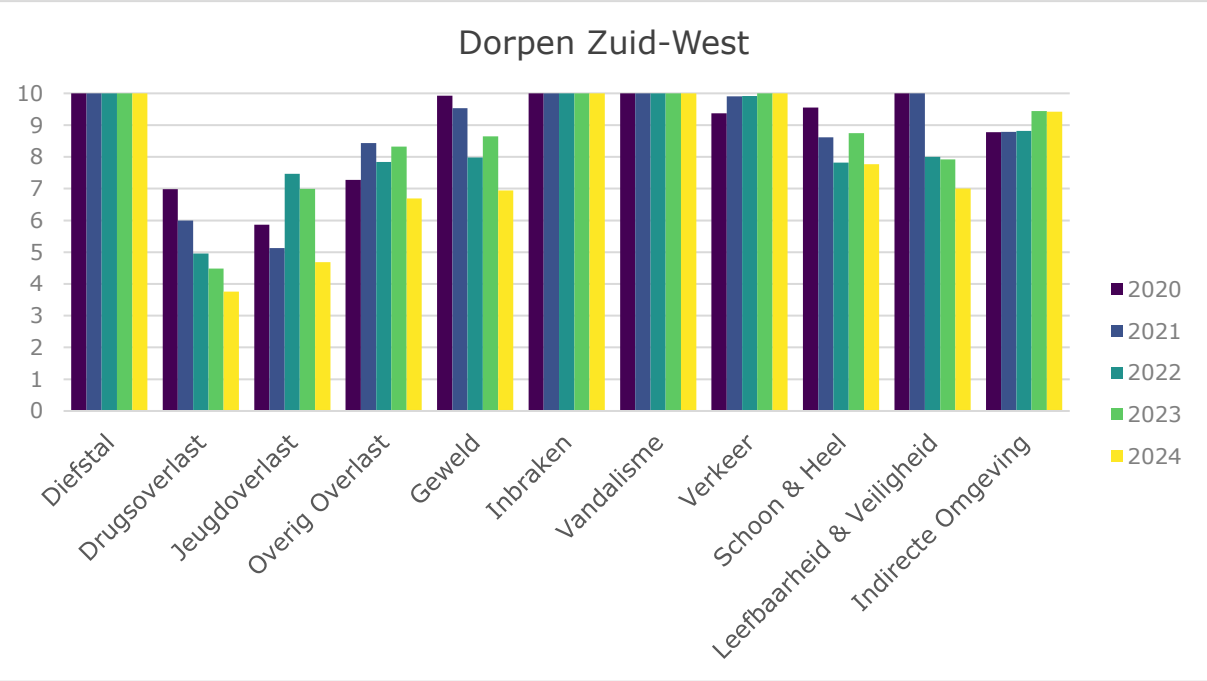
Toelichting politie/wijkagent

Er zijn geen bijzonderheden te melden over de dorpen Wirdum en Swichum. Voor Wergea, Warten en Warstiens is het beeld dat de stijging over afval mogelijk te maken heeft met het vereenvoudigen van het melden.

De meldingen over jeugdoverlast kwamen uit Wergea, Warten en Wirdum. Het aantal meldingen is in Warten gelijk gebleven in vergelijking met 2023. In de andere dorpen is het aantal meldingen gestegen. In Warten betreft het jonge jeugd, die op ramen bonken. In Wergea betreft het een aantal meldingen over jeugd die op het schoolplein in het dorp rondhangt. De overige meldingen hadden betrekking op verschillende straten in Wergea. In Wirdum gaat het om een melding over jeugd die vuurwerk afstak in de tunnel en jeugd die op avontuur wilde in een leegstaande woning. Wanneer er jeugd wordt aangetroffen worden hun gegevens genoteerd, zodat er een gesprek met de ouders kan worden gevoerd.

20: Dorpen Zuid-West

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dorpen Zuid-West	8,99	9,19	8,81	8,71	8,30	8,44	**7,66**

Opvallende zaken

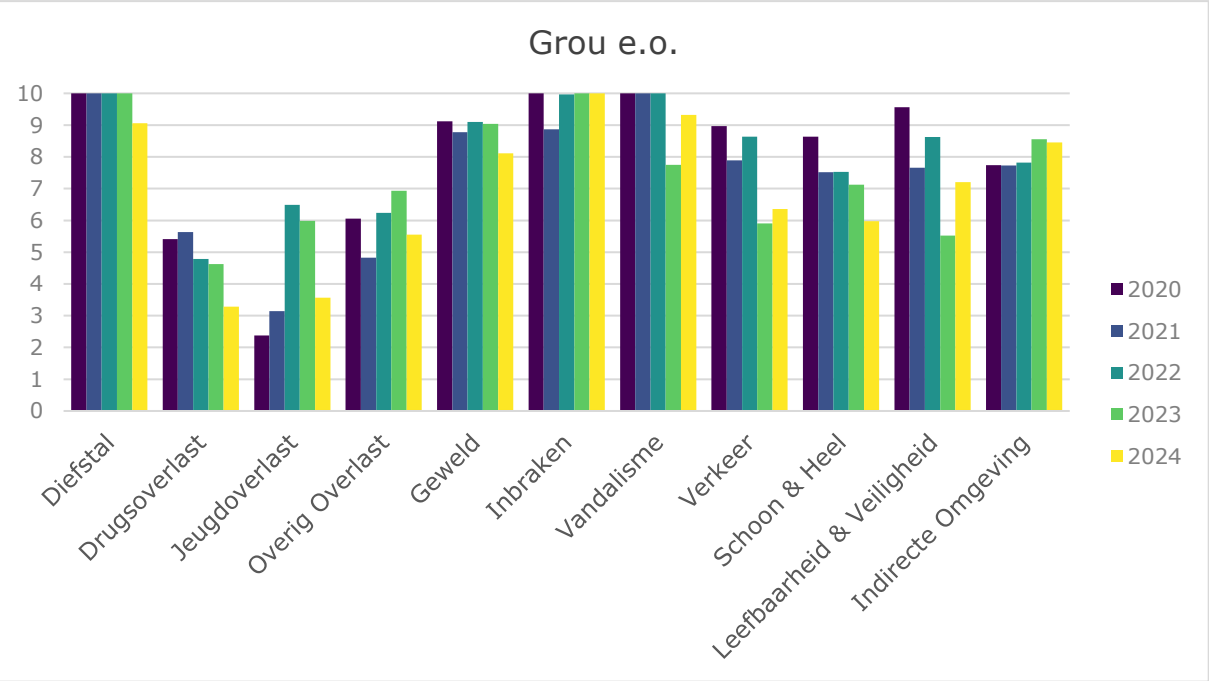
- Diefstal: stabiel
- Drugsoverlast: stabiel
- Jeugdoverlast: stabiel
- Overig Overlast: overig overlast toegenomen van 2 naar 8
- Geweld: mishandeling toegenomen van 12 naar 30
- Inbraak: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 41 naar 61, groenmeldingen toegenomen van 132 naar 196, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 59 naar 72
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren toegenomen van 13% naar 15%, verhuisgeneigdheid toegenomen van 20% naar 27%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is afgenomen van 24% naar 22%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 2% naar 5%, % inwoners met 's avonds meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat toegenomen van 2% naar 4%

Toelichting politie/wijkagent

De toename van mishandeling betreft de stijging van ruzie/twist zonder gevolg. Overlaststijging wordt veroorzaakt door een opvallende stijging van het aantal meldingen overlast verwarde personen. De meldingen werden geregistreerd in de dorpen Weidum, Jorwert en Bears.

21: Grou e.o.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Grou e.o.	8,20	8,29	7,86	7,44	8,05	7,46	**7,00**

Opvallende zaken

- Diefstal: fietsendiefstal toegenomen van 10 naar 22
- Drugsoverlast: drugsoverlast toegenomen van 9 naar 17
- Jeugdoverlast: stabiel
- Overig Overlast: overig overlast toegenomen van 40 naar 52
- Geweld: mishandeling toegenomen van 78 naar 108
- Inbraak: stabiel
- Vandalisme: stabiel
- Verkeer: stabiel
- Schoon & Heel: afvalmeldingen toegenomen van 199 naar 227, groenmeldingen toegenomen van 332 naar 445, weg- en straatmeubilairmeldingen toegenomen van 100 naar 176
- Leefbaarheid: % inwoners dat nauwelijks of geen contact heeft met buren afgenomen van 19% naar 7%, verhuisgeneigdheid afgenomen van 25% naar 19%, % inwoners dat vindt dat de wijk achteruitgegaan is afgenomen van 29% naar 27%, % inwoners met overdag meestal niet of nooit een veilig gevoel op straat afgenomen van 9% naar 5%

Toelichting politie/wijkagent

In Grou e.o. is er veel overlast door het slopen en bouwen van woningen en het herstellen en inrichten van de wegen in het dorp Grou. De leefbaarheid stijgt waarschijnlijk wel zodra deze projecten vorderen.

Wat verder opvalt is dat het aantal mishandelingen in 2024 is gestegen naar 108. Deze stijging wordt veroorzaakt door een toename in de registraties van ruzie/twist zonder gevolg. Dit jaar werden op zo'n 5 adressen meerdere meldingen per adres geregistreerd.

De drugsoverlast is volgens de bewoners toegenomen. Drugsoverlast scoort dit jaar het rapportcijfers 3,28 en vorig jaar een 4,62. Uit de politiecijfers volgt ook dat er een toename is in registraties drugsoverlast. In 2024 zijn er totaal 17 politieregistraties, 8 meer dan in 2023. Een algemeen beeld is dat bewoners uit de dorpen niet snel melding van drugsoverlast doen bij de politie. Dit jaar werden er bij 2 adressen meerdere drugsoverlastmeldingen geregistreerd doordat veel aanloop van personen was in avond- en nachtelijke uren.

De wijze van melden van afval, groen en straatmeubilair bij de Gemeente Leeuwarden is nog niet breed bekend bij alle inwoners, maar begint te werken. Mogelijk heeft de toename van het aantal meldingen hiermee te maken.

Het aantal gestolen fietsen in Grou e.o. is gestegen. Veel van deze gestolen fietsen werden gestald in de omgeving van het station.

Bijlage

Wijkindeling sinds 2018

Wijk	Gebieden
Binnenstad	Binnenstad
Potmargezone	Oranjewijk & Tulpenburg, Achter de Hoven, Wielenpôlle, Schepenbuurt en Huizum-Oost
Oud-Oost	Oldegalileën & Bloemenbuurt, Tjerk Hiddes & Cambuursterhoek, Vlietzone
Sonnenborgh e.o.	Transvaalwijk & Rengerspark, Vogelwijk & Muziekwijk, Valeriuskwartier & Magere Weide
Westeinde e.o.	Westeinde en Buitengebied Noordwest
Vossepark & Helicon	Vossepark & Helicon
Huizum-West	Huizum-West
Nijlân & De Zwette	Nijlân en De Zwette
Heechterp & Schieringen	Heechterp, Schieringen en De Centrale
Camminghaburen e.o.	Camminghaburen en Grote Wielen & De Groene Ster
Bilgaard & Havankpark e.o.	Bilgaard & Havankpark e.o.
Vrijheidswijk	Vrijheidswijk
Dokkumer Ie e.o.	Lekkum, Miedum, Snakkerburen, Jelsum, Koarnjum en Britsum
Stiens e.o.	Stiens, Feinsum en Hijum
Aldlân & De Hemrik	Aldlân en Bedrijventerreinen-Oost
Goutum	Goutum & De Zuidlanden
Hempens/Teerns & Zuiderburen	Hempens/Teerns e.o. & Zuiderburen
De Zuidlanden	Goutum & De Zuidlanden
Dorpen Zuid-Oost	Wirdum, Swichum, Wergea, Warstiens en Warten
Dorpen Zuid-West	Wytgaard, Mantgum, Weidum, Jellum, Bears, Jorwert, Hilaard, Húns, Leons, Baard en Easterlittens
Grou e.o.	Reduzum, Eagum, Idaerd, Friens, Grou en Jirnsum